ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ИСКЕ ЙОМРАЛЫ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

2019 елның 22 ноябре №188

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Иске Йомралы авыл җирлеге генераль планын раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 24нче маддәсе нигезендә, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Иске Йомралы авыл җирлеге Советы карар кылды:

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Иске Йомралы авыл җирлегенең кушымтада бирелгән Генераль планын расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында һәм Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының рәсми сайтында җирлек бүлегендә бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен үзем контрольдә тотам.

Иске Йомралы
авыл җирлеге башлыгы Р. А. Моратов

Совет карары белән расланган
Иске Йомралы авыл җирлеге
Апас муниципаль районы
Татарстан Республикасы
2019 елның 22 ноябре, № 188

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ ЙОМРАЛЫ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ
ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ

РАСЛАНА ТОРГАН ӨЛЕШ

1 Том

Территориаль планлаштыру турында нигезләмәләр

2019 ел

ЭЧТӘЛЕК

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ 5

1. КЕРЕШ 6

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары 6

2. ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘЛӘР 7

2.1. Җирле әһәмияттәге, муниципаль районның җирле әһәмияттәге, региональ әһәмияттәге, федераль әһәмияттәге объектларны урнаштыру өчен планлаштырылган төрләр, билгеләү һәм атамалары, аларның төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр 7

2.2. Функциональ зоналар 8

2.3. Мондый зоналарны билгеләү планлаштырылган объектларны урнаштыру белән бәйле рәвештә таләп ителгән очракта, территориянең махсус шартлары булган зоналарның характеристикасы 10

3. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕ 11

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ 16

1. КЕРЕШ 17

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары 17

1.2. Комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары, шәһәр төзелеше документлары һәм кулланыла торган материаллар турында мәгълүмат 17

1.3. Җирлекнең кыскача характеристикасы 19

2. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫ ҺӘМ ТЕРРИТОРИЯДӘН ФАЙДАЛАНУ БУЕНЧА АНАЛИЗ. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ 20

2.1. Торак фонды 20

2.2. Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар 20

2.3. Сәнәгать предприятиеләре һәм объектлары 25

2.4. Авыл хуҗалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре һәм объектлары 25

2.5. Склад объектлары 26

2.6. Зиратлар, махсус билгеләнештәге объектлар 26

2.7. Ял һәм туризм объектлары 28

2.8. Транспорт инфраструктурасы 28

2.9. Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү 30

3. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕ 34

3.1. Торак пунктларның территорияләре чикләрен үзгәртүне нигезләү 34

3.2. Торак пунктлар территорияләре чикләреннән чыгарыла торган торак пунктлар территорияләре чикләренә кертелә торган җир кишәрлекләре исемлеге 34

4. МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ 37
5. АЕРУЧА САКЛАНА ТОРГАН ТАБИГЫЙ ТЕРРИТОРИЯЛӘР........ 38
6. ТЕРРИТОРИЯНЕ ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР 39
7. ТАБИГАТЬ ШАРТЛАРЫ ҺӘМ ЭКОЛОГИК ХӘЛЕ 42
7.1.Табигать шартлары һәм ресурслары........ 42
7.2.Әйләнә-тирәлекнең торышын бәяләү........ 44
7.3.Экологик хәлне оптимальләштерү чаралары........ 46
8. ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР БАРЛЫККА КИЛҮ КУРКЫНЫЧЫ ТӨП ФАКТОРЛАРНЫҢ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ 50
8.1. Җирлек территориясенә йогынты ясарга мөмкин булган табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр исемлеге........ 50
8.2. Авыл җирлеге территориясендә, шулай ук җирлек территориясендә техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге........ 54
8.3. Җирлек территориясендә биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләрнең мөмкин булган чыганаклары исемлеге........ 57
8.4. Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча чаралар исемлеге 57
9. ТӨП ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘР 59

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Иске Йомралы авыл җирлегенең генераль планы составында эшләнде:

Раслана торган өлеш

Текст материаллары:

№ к/п	Атамасы	Том
1	Территориаль планлаштыру турында нигезләмәләр	1

График материаллар:

бит№	Атамасы	Том	Колач
1	Җирле әһәмияттәге объектларны урнаштыру картасы	2	1:10 000
2	Җирлекнең функциональ зоналары картасы	2	1:10 000
3	Торак пунктлар чикләре картасы	2	1:10 000

кушымта

№ к/п	Атамасы	Том
1	Торак пунктлар чикләре турында мәгълүмат	–

Генераль планны нигезләү буенча материаллар

Текст материаллары:

№ к/п	Атамасы	Том
1	Аңлатма	3

График материаллар:

бит№	Атамасы	Том	Колач
1	Җирлек территориясен заманча куллану картасы	4	1:10 000
2	Территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре картасы (хәзерге хәле)	4	1:10 000
3	Территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре картасы (проект тәкъдиме)	4	1:10 000

1. КЕРЕШ

Проектның заказчысы-Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Иске Йомралы авыл җирлеге башкарма комитеты.

Проектны эшләүче - «Максима»җаваплылыгы чикләнгән җәмгыяте.

Проект 2040 елга кадәр исәпләнгән вакытка әзерләнгән, тормышка ашыру этаплары билгеләнмәгән.

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары

Генераль планны эшләүнең төп максатлары булып тора:

- җирлекнең шәһәр төзелеше үсешен тәэмин итү һәм юнәлешен билгеләү–;

– авыл җирлеген җирле дәрәҗәдәге шәһәр төзелеше документлары белән тәэмин итү.

Проектның бурычларына түбәндәгеләр керә:

– авыл җирлеге территориясен комплекслы бәяләү;

– торак пунктларның чикләрен билгеләү;

- җирлек территориясен функциональ зоналаштыру, функциональ зоналарның параметрларын билгеләү;

– мөмкин булган торак төзелеше өчен территорияләрне билгеләү;

- транспорт инфраструктурасын үстерү;

- халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсен үстерү.

Генераль планның проект карарлары Иске Йомралы авыл җирлеге һәм Апас муниципаль районының социаль-икътисади үсеш планнарын формалаштыру яки төзәтү, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен әзерләү, территорияне планлаштыру өчен нигез булып тора.

2. ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

2.1. Җирле әһәмияттәге, муниципаль районның җирле әһәмияттәге, региональ әһәмияттәге, федераль әһәмияттәге объектларны урнаштыру өчен планлаштырылган төрләр, билгеләү һәм атамалары, аларның төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Таблица 1

Картадагы №	Төре	Билгеләү һәм исеме	Төп характеристикалары	Урнашкан урыны	Функциональ-зона
Җирлекнең җирле әһәмияттәге объектлары					
1	Спорт объекты	Спорт залы	проект егәрлеге- 288 кв. м идән мәйданы	Иске Йомралы авылы	күп функцияле-милли иҗтимагый-эшлекле
2	Сәүдә объекты	Сәүдә предприятиесе	проект куәте- 40 кв. м сәүдә мәйданы	Татар Пүчинкәсе авылы	күп функцияле-милли иҗтимагый-эшлекле
Муниципаль районның җирле әһәмияттәге объектлары					
3	Мәгариф объекты	Өстәмә белем бирү учреждениесе	проект егәрлеге- 50 урын	Иске Йомралы авылы	күп функцияле-милли иҗтимагый-эшлекле
4	Транспорт инфраструктурасы объекты	Апас – Тәтеш «– Карабай – Татар Пүчинкәсе автомобиль юлы»	өслеге- асфальтобетон; категория-IV; озынлыгы-3431 м	Иске Йомралы авыл җирлеге	транспорт инфраструктурасы
5	Транспорт инфраструктурасы объекты	«Апас – Тәтеш» – Карабай – «Татар Пүчинкәсе» автомобиль юлында Үләмә елгасы аша күпер кичүе автомобиль юлы аша чыгу урыны	–	Иске Йомралы авыл җирлеге	транспорт инфраструктурасы
Төбәк (республика) әһәмиятендәге объектлар					
Объектларны урнаштыру планлаштырылмый					
Федераль әһәмияттәге объектлар					
Объектларны урнаштыру планлаштырылмый					

2.2. Функциональ зоналар

Таблица 2

Зона исеме	Зонаның функциональ билгеләнеше	Зона параметрлары	Җир кишәрлекләрен зонада куллануның мөмкин булган төрләре кодлары *
Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	- шәхси торак төзелеше; - аз булган һәм торак төзелеше территориясендә урнашкан социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар, инженерлык инфраструктурасы	төп төзелеш катларының иң чик саны: 3 (мансардны да кертеп); төзелеш коэффициенты: 0,3	2.1; 2.2; 2.3; 2.7; 2.7.1; 12.0
Күп функцияле иҗтимагый-эшлекле зона	мәдәният, мәгариф, спорт, сәламәтлек саклау, социаль тәэмин итү, сәүдә, җәмәгать туклануы, көнкүреш һәм кунакханә хезмәте күрсәтү объектлары; административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре; гыйбадәт биналары	төп төзелеш катларының иң чик саны: 5 (мансардны да кертеп); төп корылманың иң чик биеклеге: 20 м; төзелеш коэффициенты: 1гә кадәр	2.7; 2.7.1; 3.0; 4.0; 5.1; 12.0-12.1
Гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык һәм яшелчәчелек берләшмәләре зонасы	- бакча; - бакчалар	төп төзелеш катларының иң чик саны: 3 (мансардны да кертеп); төп корылманың иң чик биеклеге: 10 м	2.7.1; 13.0; 13.1-13.2
Рекреацион билгеләнеш зонасы	- ял базалары һәм йортлары; - балалар лагерьлары; - яхт-клублар, көймә станцияләре - спорт җиһазларын прокатка бирү базалары - спорт базалары; - физкультура-сәламәтләндерү объектлары; - туризм объектлары	билгеләнми	5.0; 9.0-9.3
Авыл хуҗалыгы предприятиеләренең һәм авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектларының җитештерү зонасы	- куркынычлылык буенча IV һәм V класслы авыл хуҗалыгы җитештерүе объектлары; - санитар-саклау зонасы проектын әзерләгәндә һәм әзерләгәндә алдынгы технологик чишелешләрне куллану шарты белән башка дәрәҗәдәге авыл хуҗалыгы	төзелеш коэффициенты: 0,8 кадәр	1.7-1.18

	җитештерүе объектлары		
	- авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары	төзелеш коэффициенты: 0,6 га кадәр	
Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү зонасы	- торак пунктларның электр, газ, җылылык, су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу объектлары; - антенна-мачта корылмалары, элемтә объектлары; - гидротехник корылмалар; - магистраль торбаүткәргечтәге объектлар; - янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү объектлары; - чүп эшкәртү предприятиеләре; - кар саклау һәм эшкәртү объектлары	билгеләнми	3.1; 3.9.1; 6.7-6.8; 7.5; 11.3; 12.2
Транспорт инфраструктурасы зонасы	- каты өслекле автомобиль юллары; - вокзаллар, автомобиль транспорты станцияләре; - автомобиль заправка станцияләре - автотранспортка хезмәт күрсәтү объектлары, юл буе сервисы; - транспортны саклау объектлары; - тимер юл вокзаллары һәм станцияләр; - причаллар, пристань, елга вокзаллары; - аэропортлар, аэродромнар, очып китү-утыру полосалары һәм мәйданчыклар	билгеләнми	2.7.1; 4.9; 4.9.1; 5.4; 7.1- 7.4; 12.0
Махсус билгеләнештәге Зона	- биотермик чокырлар; - себер язвасы үләт базлары; - каты коммуналь калдыклар полигоннары һәм чүплекләр	билгеләнми	12.2
Зиратлар зонасы	- зират	билгеләнми	12.1
Торак пунктларны яшелләндерү зонасы	- торак пунктларда үзбушаткыч яшел үсентеләр; - гомуми файдаланудагы яшелләндерү территорияләре	яшелләндерүнең минималь дәрәҗәсе: 65 %	12.0
Авыл хуҗалыгы җирләре зонасы	- авыл хуҗалыгы җирләре; - җәйге лагерьлар, терлекләр өчен урыннар; - авыл хуҗалыгы җирләре территориясендә күчмә өслекле автомобиль юллары;; - кыр юллары	билгеләнми	1.1; 1.19-1.20
Урманнар, башка	- басма;	билгеләнми	1.17; 10.0

үсемлекләр зонасы	кисенте; - торак пунктлардан читтә куаклык үсемлекләре; - урманнар территориясендә юл өслекле, өслекле автомобиль юллары; - урман юллары		
Акватория зонасы	- өске су объектлары; - саз	билгеләнми	11.0

* Россия Икътисадый үсеш министрлыгының 01.09.2014 елдан № 540 «рөхсәт ителгән җир кишәрлекләреннән файдалану төрләре классификаторын раслау турында» боерыгы (04.02.2009 ел, № 44 боерыгы редакциясендә) белән расланган рөхсәт ителгән җир кишәрлекләреннән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнде)

2.3. Мондый зоналарны билгеләү планлаштырылган объектларны урнаштыру белән бәйле рәвештә таләп ителгән очракта, территориянең махсус шартлары булган зоналарның характеристикасы

Планлаштырыла торган объектларны урнаштыру белән бәйле рәвештә билгеләнергә тиешле территорияләрне кулլануның аерым шартлары булган зоналар турында белешмәләр 3 нче таблицада китерелгән.

Таблица 3

Зона исеме	Чыганакның исеме	Зона Күләме, м
Автомобиль юлларының юл буе полосалары	III-IV категорияле автомобиль юллары	50

Территорияне файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләме һәм конфигурациясе әлеге зоналар проектларын эшләү белән бәйле рәвештә төгәлләштерелергә мөмкин.

3. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕ

Иске Йомралы авыл җирлегенең расланган генераль планы булмау сәбәпле, торак пунктларның элек билгеләнгән чикләре юк. Әлеге проект нигезләмәләрен тормышка ашыру максатыннан җирлек составына керүче торак пунктларның чикләрен билгеләү таләп ителә.

Торак пунктлар территорияләренең гамәлдәге чикләре һәм торак пунктларның билгеләнгән чикләре әлеге проектның график материаллары составында торак пунктлар чикләре картасында күрсәтелгән.

Әлеге проект нигезләмәләрен тормышка ашыру өчен Иске Йомралы, Карабай һәм Татар пүчинкәсе авылларының территорияләре чикләрен үзгәртү таләп ителә.

Торак пунктларның территорияләре чикләрен үзгәртү күздә тотылган территорияләр участоклары 4 нче таблицада һәм торак пунктлар чикләре картасында тәкъдим ителгән.

Таблица 4

1! Торак пункт	кишәрлекнең картадагы №	Мәйданы, га
Иске Йомралы авылы	1	-4,243
Карабай авылы	2	-2,323
Татар Пүчинкәсе авылы	3	-1,469

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ

ИСКЕ ЙОМРАЛЫ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ

ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ

ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННЫ НИГЕЗЛӘҮ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

3 Том

Аңлатма

2019 ел

ЭЧТӘЛЕК

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ 5

1. КЕРЕШ 6

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары 6

2. ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘЛӘР 7

2.1. Җирле әһәмияттәге, муниципаль районның җирле әһәмияттәге, региональ әһәмияттәге, федераль әһәмияттәге объектларны урнаштыру өчен планлаштырылган төрләр, билгеләү һәм атамалары, аларның төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр 7

2.2. Функциональ зоналар 8

2.3. Мондый зоналарны билгеләү планлаштырылган объектларны урнаштыру белән бәйле рәвештә таләп ителгән очракта, территориянең махсус шартлары булган зоналарның характеристикасы 10

3. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕ 11

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ 16

1. КЕРЕШ 17

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары 17

1.2. Комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары, шәһәр төзелеше документлары һәм кулланыла торган материаллар турында мәгълүмат 17

1.3. Җирлекнең кыскача характеристикасы 19

2. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫ ҺӘМ ТЕРРИТОРИЯДӘН ФАЙДАЛАНУ БУЕНЧА АНАЛИЗ. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ 20

2.1. Торак фонды 20

2.2. Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар 20

2.3. Сәнәгать предприятиеләре һәм объектлары 25

2.3.1. Сәнәгать җитештерүе объектлары 25

2.3.2. Җитештерү сәнәгате предприятиеләре һәм объектлары 25

2.4. Авыл хуҗалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре һәм объектлары 25

2.4.1. Авыл хуҗалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре 25

2.4.2. Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары 26

2.5. Склад объектлары 26

2.6. Зиратлар, махсус билгеләнештәге объектлар 26

2.7. Ял һәм туризм объектлары 28

2.8. Транспорт инфраструктурасы 28

2.8.1. Автомобиль транспорты 28

2.8.2. Тимер юл транспорты 30

2.8.3. Су транспорты 30
2.8.4. Һава транспорты 30
2.8.5. Торбаүткәргеч транспорт 30

2.9. Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү 30
2.9.1. Магистраль инженерлык коммуникацияләре 30
2.9.2. Электр белән тәэмин итү 31
2.9.3. Газ белән тәэмин итү 31
2.9.4. Су белән тәэмин итү 31
2.9.5. Су бүлү 32
2.9.6. Җылылык белән тәэмин итү 32
2.9.7. Элемтә 33
2.9.8. Коммуналь калдыкларны чыгаруны оештыру 33
2.9.9. Янгын куркынычсызлыгы 33

3. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕ 34

3.1. Торак пунктларның территорияләре чикләрен үзгәртүне нигезләү 34

3.2. Торак пунктлар территорияләре чикләреннән чыгарыла торган торак пунктлар территорияләре чикләренә кертелә торган җир кишәрлекләре исемлеге 34

4. МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ 37

5. АЕРУЧА САКЛАНА ТОРГАН ТАБИГЫЙ ТЕРРИТОРИЯЛӘР 38

6. ТЕРРИТОРИЯНЕ ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР 39

7. ТАБИГАТЬ ШАРТЛАРЫ ҺӘМ ЭКОЛОГИК ХӘЛЕ 42

7.1.Табигать шартлары һәм ресурслары 42
7.1.1. Рельеф 42
7.1.2. Файдалы казылмалар 42
7.1.3. Гидрогеологик шартлар 42
7.1.4. Өслек һәм җир асты сулары 43
7.1.5. Климат характеристикасы 43
7.1.6. Инженер-геологик шартлар 44
7.1.7. Ландшафт, туфрак катламы, үсемлекләр 44

7.2.Әйләнә-тирәлекнең торышын бәяләү 44
7.2.1. Атмосфера һавасының торышы 44
7.2.2. Су ресурсларының торышы 45
7.2.3. Туфрак катламының һәм җир ресурсларының торышы 45
7.2.4. Җитештерү һәм куллану калдыклары, биологик калдыклар 45
7.2.5. Физик йогынты факторлары 45
7.2.6. Яшел утыртмаларның торышы 46

7.3.Экологик хәлне оптимальләштерү чаралары 46

8. ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР БАРЛЫККА КИЛҮ КУРКЫНЫЧЫ ТӨП ФАКТОРЛАРНЫҢ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ 50

8.1. Җирлек территориясенә йогынты ясарга мөмкин булган табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр исемлеге 50

8.2. Авыл җирлеге территориясендә, шулай ук җирлек территориясендә техноген

характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге 54

8.3. Җирлек территориясендә биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләрнең мөмкин булган чыганаклары исемлеге 57

8.4. Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча чаралар исемлеге 57

9. ТӨП ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘР 59

ПРОЕКТНЫҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Иске Йомралы авыл җирлегенең генераль планы составында эшләнде:

Раслана торган өлеш

Текст материаллары:

№ к/п	Атамасы	Том
1	Территориаль планлаштыру турында нигезләмәләр	1

График материаллар:

бит№	Атамасы	Том	Колач
1	Җирле әһәмияттәге объектларны урнаштыру картасы	2	1:10 000
2	Җирлекнең функциональ зоналары картасы	2	1:10 000
3	Торак пунктлар чикләре картасы	2	1:10 000

кушымта

№ к/п	Атамасы	Том
1	Торак пунктлар чикләре турында мәгълүмат	–

Генераль планны нигезләү буенча материаллар

Текст материаллары:

№ к/п	Атамасы	Том
1	Аңлатма	3

График материаллар:

бит№	Атамасы	Том	Колач
1	Җирлек территориясен заманча куллану картасы	4	1:10 000
2	Территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре картасы (хәзерге хәле)	4	1:10 000
3	Территориядән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләре картасы (проект тәкъдиме)	4	1:10 000

1. КЕРЕШ

Проектның заказчысы-Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Иске Йомралы авыл җирлеге башкарма комитеты.

Проектны эшләүче - «Максима»җаваплылыгы чикләнгән җәмгыяте.

Проект 2040 елга кадәр исәпләнгән вакытка әзерләнгән, тормышка ашыру этаплары билгеләнмәгән.

1.1. Генераль планның максатлары һәм бурычлары

Генераль планны эшләүнең төп максатлары булып тора:

- җирлекнең шәһәр төзелеше үсешен тәэмин итү һәм юнәлешен билгеләү–;

– авыл җирлеген җирле дәрәҗәдәге шәһәр төзелеше документлары белән тәэмин итү.

Проектның бурычларына түбәндәгеләр керә:

– авыл җирлеге территориясен комплекслы бәяләү;

– торак пунктларның чикләрен билгеләү;

- җирлек территориясен функциональ зоналаштыру, функциональ зоналарның параметрларын билгеләү;

– мөмкин булган торак төзелеше өчен территорияләрне билгеләү;

- транспорт инфраструктурасын үстерү;

- халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсен үстерү.

Генераль планның проект карарлары Иске Йомралы авыл җирлеге һәм Апас муниципаль районының социаль-икътисади үсеш планнарын формалаштыру яки төзәтү, җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен әзерләү, территорияне планлаштыру өчен нигез булып тора.

1.2. Комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары, шәһәр төзелеше документлары һәм кулланыла торган материаллар турында мәгълүмат

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Иске Йомралы авыл җирлеге Генераль планының әлеге проекты Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукый актлары таләпләренә туры китереп әзерләнгән:

– Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;

– Россия Федерациясе Җир кодексы, 25.10.2001 ел, № 136-ФЗ;

– Россия Федерациясенең Урман кодексы, 04.12.2006 ел, № 200-ФЗ;

– Россия Федерациясенең Су кодексы, 03.06.2006 ел, № 74-ФЗ;

– «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;»;

– «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмат белән тәэмин итү турында» 09.06.2006 ел, № 363 РФ Хөкүмәте карары»;

– «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында " 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы»;

– «Апас муниципаль районы «муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 8-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы (2014 елның 30 декабрендәге 151-ТРЗ номерлы закон редакциясендә));

– РФ төзелеш һәм торак-коммуналь комплекс буенча дәүләт комитетының 29.10.2002 ел, № 150 «шәһәр төзелеше документларын эшләү, килештерү, экспертиза һәм раслау тәртибе турында инструкцияне раслау турында» карары (СНиП 11-04-2003)

(29.12.2004 ел, № 190-ФЗ РФ Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә) (СНиП 11-04-2003));

– «2019 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында» 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты Карары (2018 елның 11.2016 елның 18.редакциясендә));

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 13.03.2018 ел, № 149 карары белән расланган Калдыклар белән, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схема.

Генераль планны әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар кулланылды:

-СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89 актуальләштерелгән редакциясе. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

- СП 31.13330.2012 СНиП 2.04.02-84 * " су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар»;

СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 " санитар-эпидемиологик кагыйдәләр һәм нормативлар»;

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары;

Әлеге проект социаль-икътисадый үсеш программаларының һәм планнарының нигезләмәләрен исәпкә алып әзерләнгән:

– « 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган (алга таба-Стратегия);

– 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәрге план чорына Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының социаль-икътисадый үсеше стратегиясе;

Стратегия буенча Апас муниципаль районы территориясе түбәндәге проектларны тормышка ашыру территориясе булып тора: Казан икътисадый зонасында калдыклар белән идарә итү проекты.

Генераль планда каралган чаралар Стратегиянең югарыда күрсәтелгән проектларына каршы килми.

Җирлек территориясендә гамәлдә булган территориаль планлаштыру документлары:

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 28 декабрендәге 2607-р номерлы боерыгы белән расланган Сәламәтлек саклау өлкәсендә Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасы.;

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 26.02.2013 ел, № 247-р боерыгы белән расланган югары һөнәри белем бирү өлкәсендә Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасы.;

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 19 мартындагы 384-р номерлы боерыгы белән расланган (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 02.08.2018 ел, № 1610-р боерыгы белән расланган редакциясендә) Федераль транспорт өлкәсендә Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасы.);

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 13 августындагы 1416-р номерлы боерыгы белән расланган (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2017 елның 28 декабрендәге 2973-р номерлы боерыгы белән расланган редакциясендә) торба үткәргеч транспорты өлкәсендә Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасы.);

– Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 11 ноябрендәге 2084-р номерлы боерыгы белән расланган (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2017 елның 15 ноябрендәге

2525-р номерлы боерыгы белән расланган редакциясендә энергетика өлкәсендә Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасы.);

– Россия Федерациясе Президентының 2015 елның 10 декабрендәге 615сс номерлы Указы белән расланган оборона һәм куркынычсызлык өлкәсендә Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасы;

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 21.02.2011 ел, № 134 карары белән расланган (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 9 июлендәге 559 номерлы карары белән расланган редакциясендә) Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасы;

- Апас муниципаль район Советының 2014 елның 7 ноябрендәге 227 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы

Генераль планны әзерләгәндә файдаланылды:

- Җирне дистанцион зондлаштыру материаллары-космик фото;

– дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең кадастр исәбе мәгълүматлары;

- федераль дәүләт статистикасы хезмәте мәгълүматлары.

1.3. Җирлекнең кыскача характеристикасы

Иске Йомралы авыл җирлеге Апас муниципаль районының көньяк өлешендә урнашкан. Аның мәйданы 5748,966 га тәшкил итә.

Иске Йомралы авыл җирлеге чиге «Апас муниципаль районы «муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 8-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы (2014 елның 30 декабрендәге 151-ТРЗ номерлы закон редакциясендә) белән билгеләнгән.

Җирлек чиге турында белешмәләр күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында бирелгән.

Җирлек территориясендә түбәндәге торак пунктлар урнашкан:

– Иске Йомралы авылы (авыл җирлегенең административ үзәге);

– Карабай авылы;

– Татар Пучинкәсе авылы.

2011 елның 1 гыйнварына даими халык саны 599 кеше тәшкил итә, шул исәптән:

– Иске Йомралы авылында: 386 кеше;

– Карабай авылында: 147 кеше;

– Татар Пүчинкәсе авылында: 66 кеше.

Мәгълүмат җирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә күрсәтелгән.

2. АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫ ҺӘМ ТЕРРИТОРИЯДӘН ФАЙДАЛАНУ БУЕНЧА АНАЛИЗ. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ

2.1. Торак фонды

Хәзерге хәле

Җирлекнең торак төзелеше бер - ике катлы шәхси торак йортлар белән тәкъдим ителгән, Күпфатирлы торак йортлар юк.

2019 елның 1 гыйнварына торак фондының гомуми күләме 15,06 мең кв. м торак мәйданы тәшкил итә, шул исәптән:

– Иске Йомралы авылында: Торак мәйданы 8,7 мең кв. м.;

– Карабай авылында: 4,08 мең кв. м торак мәйданы;

– Татар Пүчинкәсе авылында: Торак мәйданы 2,28 мең кв. м.

Мәгълүмат җирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә күрсәтелгән.

Даими халыкның торак белән тәэмин ителеше күрсәткече-25,14 кв. м/кеше.

Проект тәкъдиме

Генераль план нигезендә, индивидуаль торак йортлар төзү функциональ зонасын, шул исәптән индивидуаль торак йортлар төзү өчен, 6,55 га мәйданда торак төзү мөмкин булган территорияләрне бүлеп бирү күздә тотыла:

- Иске Йомралы авылының көньяк өлешендә: 5,32 га;
- Иске Юмралы авылының көнчыгыш өлешендә: 1,23 га.

Әлеге территорияләрне үзләштерү белән бәйле торак фонды күләменең артуы 3,28 мең кв. метр торак мәйданы булырга мөмкин. Торак фонды күләме артуны билгеләү шартлы кабул ителгән күрсәткечләргә нигезләнгән: 1500 кв.м (15 сутый) һәм 100 кв. м тигез торак йорт мәйданы өчен җир кишәрлеге мәйданы; коттедж төзелеше составында төрле функциональ билгеләнештәге территорияләрнең норматив чагыштырмасы (коттедж поселогы өчен торак төзелеш өлеше 75% тәшкил итә), СП тарафыннан билгеләнгән СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89*актуальләштерелгән редакциясе. «Шәһәр төзелеше. «Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү»темасына семинар- киңәшмә узды».

Торак төзелешен үстерү шулай ук төзелешнең тыгызлыгын арттыру һәм файдаланылмый торган территорияләрне үзләштерү хисабына да мөмкин.

2.2. Социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар

Хәзерге хәле

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә тәкъдим ителгән социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге төп объектлар һәм учреждениеләр турында мәгълүмат 1 нче таблицада урнаштырылган. Әлеге мәгълүматлар 2019 елның 1 гыйнварына китерелгән.

Таблица 1

Карта дагы №	Атамасы		Урнашкан урыны	Проект куәте
МӘГАРИФ ОБЪЕКТЛАРЫ				
1	мәктәпкәчә белем бирү оешмасы	Балалар бакчасы	Иске Йомралы авылы Адресы: Акберов ур., 2	20 урын
2	гомуми белем бирү оешмасы	Урта гомуми белем бирү мәктәбе	Иске Йомралы авылы Адресы: Акберов ур., 2	150 урын
-	өстәмә белем	тәкъдим ителмәгән		

	бирүне оештыру			
СӘЛАМӘТЛЕК САКЛАУ ОБЪЕКТЛАРЫ				
3	беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтүче медицина оешмасының бүлекчәсе	Фельдшер-акушерлык пункты	Иске Йомралы авылы Адресы: Вахитов ур., 29	15 пос./ к.
4	беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтүче медицина оешмасының бүлекчәсе	Фельдшер-акушерлык пункты	Карабай авылы Адресы: Тукай ур., 6	6 пос./к.
5	беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтүче медицина оешмасының бүлекчәсе	Фельдшер-акушерлык пункты	Татар Пүчинкәсе авылы Адресы: Кызыл Яр ур., 4	4 пос./к.
МӘДӘНИЯТ ОБЪЕКТЛАРЫ				
6	мәдәни-ял итү(клуб) тибындагы объект	Авыл мәдәният йорты	Иске Йомралы авылы Адресы: Вахитов ур., 29	150 урын
7	мәдәни-ял итү(клуб) тибындагы объект	Авыл клубы	Карабай авылы Адресы: Тукай ур., 6	50 урын
8	мәдәни-ял итү(клуб) тибындагы объект	Авыл клубы	Татар Пүчинкәсе авылы Адресы: Кызыл Яр ур., 4	40 урын
9	мәдәни-мәгърифәт объекты	Авыл китапханәсе	Иске Йомралы авылы Адресы: Вахитов ур., 29	6956 данә
ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТ ОБЪЕКТЛАРЫ				
-	спорт объекты	тәкъдим ителмәгән		
10	спорт корылмасы	спорт мәйданчыклары гомуми белем бирү мәктәбе янында	Иске Йомралы авылы Адресы: Акберов ур., 2	1500 кв. м.
ХАЛЫККА ХЕЗМӘТ КҮРСӘТҮ ОБЪЕКТЛАРЫ, АДМИНИСТРАТИВ, ДИНИ ҺӘМ БАШКА СОЦИАЛЬ, ИҖТИМАГЫЙ ҺӘМ ЭШЛЕКЛЕ ОБЪЕКТЛАР				
11	почта элемтәсе объекты	Почта элемтәсе бүлеге	Иске Йомралы авылы Адресы: Вахитов ур., 29	–
-	җәмәгать тәртибен саклау объекты	тәкъдим ителмәгән		
12	сәүдә, җәмәгать туклануы объекты	Ваклап сату объектлары	–	–
13	административ бина	Авыл җирлеге Советы бинасы	Иске Йомралы авылы Адресы: Вахитов ур., 29	–

14	дини оешма объекты	Мәчет	Иске Йомралы авылы Адресы: Вахитов ур., 28а	–
15	дини оешма объекты	Мәчет	Карабай авылы Адресы: Ленин ур., 15	–
16	дини оешма объекты	Мәчет	Татар Пүчинкәсе авылы Адресы: Киров ур., 21	

Халыкны хастаханә учреждениеләре, шулай ук Ашыгыч медицина ярдәме белән тәэмин итү Апас шәһәр тибындагы поселогы үзәк хастаханәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла. Иске Йомралы авыл җирлегенең административ үзәгеннән район үзәк хастаханәсенә кадәр ераклык 9 км чамасы (ашыгыч ярдәм машинасының килү вакыты – 9 минут тирәсе) тәшкил итә.

Авыл җирлеге халкының социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнешендәге төп объектлар белән тәэмин ителешенең факттагы дәрәҗәсен бәяләү 2 нче таблицада китерелгән.

Таблица 2

Объектларның тибы	Объектларның суммар факттагы куәте		Тәэмин ителешнең факттагы дәрәҗәсе, %	Тәэмин ителешнең тиешле дәрәҗәсенә ирешү өчен кирәкле объектларның җитәрлек куәтләре җитми	
	әһәмияте	үлчәү берәмлеге		әһәмияте	үлчәү берәмлеге
Гомуми белем бирү учреждениеләре	150	урын	259	–	урын
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	20	урын	147	–	урын
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	0	урын	0	48	урын
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	25	сменага бару	230	–	сменага бару
Клуб учреждениеләре	240	урын	134	–	урын
Авыл китапханәләре	6956	нөсхә	155	–	нөсхә
Спорт заллары	0	кв. м. идән	0	210	кв. м. идән
Спорт (яссы) корылмалары	1500	кв. м	128	–	кв. м

Халыкның хезмәт күрсәтү объектлары белән тәэмин ителеше дәрәҗәсен билгеләү " шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук «2019 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында»2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар кабинеты карары белән расланган.

Проект тәкъдиме

Халыкка социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектларда хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту өчен Генераль план буенча 3 нче таблицада китерелгән кайбер объектларны урнаштыру күздә тотыла.

Таблица 3

Объектның статусы	Объектның атамасы	Төп характеристикалары	Урнашу урыны	Урнашуны нигезләү
җирлекнең җирле әһәмияттәге	Спорт залы	проект егәрлеге-288 кв. м идән мәйданы	Иске Йомралы авылы	халыкны тиешле объектлар белән тәэмин итүнең таләп ителгән дәрәҗәсенә ирешү; җирле үзидарә органнары инициативасы
	Сәүдә предприятиесе	проект куәте- 40 кв. м сәүдә мәйданы	Татар Пүчинкәсе авылы	җирле үзидарә органнары инициативасы; халыкка тиешле объектлар белән хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту
муниципаль районның җирле әһәмияттәге	Өстәмә белем бирү учреждениесе *	проект егәрлеге-50 урын	Иске Йомралы авылы	халыкны тиешле объектлар белән тәэмин итүнең таләп ителгән дәрәҗәсенә ирешү; җирле үзидарә органнары инициативасы

* чараны тормышка ашыру өчен Апас муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү кирәк

Авыл җирлеге халкының социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнешендәге төп объектлар белән тәэмин ителешенең планлаштырылган дәрәҗәсен бәяләү, мондый объектларны урнаштыру чараларын исәпкә алып, шулай ук кирәкле дәрәҗәгә ирешү буенча тәкъдимнәрне исәпкә алып, 4 нче таблицада китерелгән.

Таблица 4

Объектларның тибы	Гамәлдәге һәм планлаштырылган объектларның суммар куәте		Чараларны гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә тәэмин ителешнең йомгаклау дәрәҗәсе, %
	әһәмияте	үлчәү берәмлеге	
Гомуми белем бирү учреждениеләре	150	урын	259*
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	20	урын	147 *
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	50	урын	105**
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	25	сменага бару	230 *
Клуб учреждениеләре	240	урын	134 *
Авыл китапханәләре	6956	данә	155 *

Спорт заллары	288	кв. м идән мәйданы	137**
Спорт (яссы) корылмалары	1500	кв. м	128*

* тәэмин ителеш күрсәткече, гамәлдәге объектларның куәте таләп ителгән куәттән исәп-хисап срогына артып китүгә бәйле рәвештә, 100% тан артык тәшкил итә

** тәэмин ителеш күрсәткече планлаштырыла торган объектларның типик проектларын куллануга бәйле рәвештә 100% тан артык тәшкил итә

Халыкның хезмәт күрсәтү объектлары белән тәэмин ителеше дәрәҗәсен билгеләү " шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шулай ук «2019 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында»2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар кабинеты карары белән расланган.

Торак фонды күләмен 3,28 мең кв.метрга арттыру планлаштырылганга күрә, даими халык санының якынча артуы 115 кеше тәшкил итәргә мөмкин (гаилә коэффициенты тигез рәвештә 3,5 кеше кабул ителгән).

Мөмкин булган халыкның социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектларына норматив ихтыяҗы турында мәгълүмат 5 нче таблицада китерелгән.

Таблица 5

Объектларның тибы	Тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең норматив күрсәткече *	Объектларның кирәкле куәте	
		әһәмияте	үлчәү берәмлеге
Гомуми белем бирү учреждениеләре	1000 кешегә 180 урын (демография турында мәгълүмат булмаган очракта)	21	урын
Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре	1000 кешегә 180 урын (демография турында мәгълүмат булмаган очракта)	21	урын
Өстәмә белем бирү учреждениеләре	82 %мәктәп яшендәге балаларны колачлау	17	урын
Амбулатор-поликлиника учреждениеләре	1000 кешегә сменага 18,15 килү	2,09	сменага бару
Клуб учреждениеләре	1000 кешегә 300 урын	35	урын
Авыл китапханәләре	1000 кешегә 7,5 мең берәмлек саклау берәмлеге	863	мең саклау берәмлек
	уку залында 6 урын 1000 кешегә исәпләнгән	0,69	уку залында урыннар
Спорт заллары	10000 кешегә 3500 кв. м идән мәйданы исәпләнгән	40,25	кв. м идән мәйданы
Спорт (яссы) корылмалары	10000 кешегә 19500 кв. м.	224,25	кв. м

*кагыйдәләр җыелмасының 42.13330.2011 пунктына ярашлы рәвештә билгеләнгән. *«Шәһәр төзелеше». Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү», шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары, Татарстан Республикасын шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2009 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы карары белән «2019 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында»

Сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү объектларының куәтләрен арттыру мөмкинлеген ачыклау гамәлдәге норматив база әлеге объектларга булган ихтыяҗны объектив бәяләмәүгә бәйле рәвештә үткәрелми. Аларны урнаштыру ихтыяҗ барлыкка килгән саен билгеләнергә тиеш.

2.3. Сәнәгать предприятиеләре һәм объектлары

2.3.1. Сәнәгать җитештерүе объектлары

Хәзерге хәле
Җирлек территориясендә сәнәгать җитештерүе объектлары тәкъдим ителмәгән.

Проект тәкъдиме
Сәнәгать җитештерүе объектларын генераль план белән урнаштыру тәкъдим ителми.

2.3.2. Җитештерү сәнәгате предприятиеләре һәм объектлары

Хәзерге хәле
Җирлектә нефть чыгару сәнәгате предприятиеләре һәм объектлары юк.

Проект тәкъдиме
Чыгару сәнәгате предприятиеләрен генераль план белән урнаштыру тәкъдим ителми.

2.4. Авыл хуҗалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре һәм объектлары

2.4.1. Авыл хуҗалыгы, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләре

Хәзерге хәле
Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә авыл хуҗалыгы, балыкчылык һәм Балыкчылык буенча түбәндәге предприятиеләр эшли:
- Иске Йомралы авылында мөгезле эре терлек фермасы (егәрлек 730 баш);
– Иске Йомралы авылында ат фермасы (егәрлек: 70 баш);
- җирлекнең көньяк-көнбатыш өлешендә умарталык;
- Карабай авылыннан көнчыгышка карата гамәлдә булмаган мөгезле эре терлек фермасы;
- Татар Пүчинкәсе авылыннан төньякка таба гамәлдә булмаган эре мөгезле терлек фермасы.

Проект тәкъдиме
Авыл хуҗалыгы җитештерүе, балыкчылык һәм балыкчылык предприятиеләрен генераль план белән урнаштыру тәкъдим ителми.

Авыл хуҗалыгы җитештерүенең функциясез предприятиеләре билгеләнгән территорияләр авыл хуҗалыгы җитештерүен үстерү өчен резерв буларак яисә авыл хуҗалыгына хезмәт күрсәтү функцияләре буларак карала.

2.4.2. Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары

Хәзерге хәле

Җирлек территориясендә авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектларына түбәндәгеләр керә::

- Иске Йомралы авылында ындыр табагы;
-Иске Йомралы авылыннан төньякка таба машина-трактор паркы;
- Иске Юмралы авылында авыл хуҗалыгы продукциясен саклау складлары;
- Иске Йомралы авылында ягулык-майлау материаллары склады;
- Иске Йомралы авылында ветеринария участогы;
- Иске Йомралы авылында авыл хуҗалыгы продукциясен саклауның гамәлдә булмаган складлар;
-- Иске Йомралы авылыннан көньякка таба авыл хуҗалыгы продукциясен саклауның гамәлдә булмаган складлар.

Проект тәкъдиме

Авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектларын генераль план белән урнаштыру тәкъдим ителми.

Авыл хуҗалыгын тәэмин итүнең функциясез объектлары белән шөгыльләнүче территорияләр тиешле функцияне үстерү өчен резерв буларак карала.

2.5. Склад объектлары

Хәзерге хәле

Җирлек территориясендә склад объектлары юк.

Проект тәкъдиме

Склад объектларын генераль план белән урнаштыру тәкъдим ителми.

2.6. Зиратлар, махсус билгеләнештәге объектлар

Хәзерге хәле

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендәге зиратлар турында мәгълүмат 6 нчы таблицада җирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән мәгълүмат (хат) нигезендә китерелгән.

Таблица 6

Объект	Урнашу урыны	Факттагы мәйданы, га	Җир участогының кемнеке булуы турында белешмәләр				Аңлатма
			кадастр номеры	Җир категориясе	рөхсәт ителгән куллану төре	искәрмә	

Зират (гамәлдәге)	Иске Йомралы авылында	4,5389	16: 08: 190102:296	Торак пункт җирләре	Зиратларны урнаштыру өчен	–	җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен кирәклегә үзгәртү таләп ителә*
Зират (гамәлдәге)	Карабай авылында	2,3163	16: 08: 190201:219	Торак пункт җирләре	Зиратларны урнаштыру өчен	–	зират өчен кирәкле характеристикалы җир кишәрлеге булдыру; гамәлдәге җир кишәрлекләренең чикләрен үзгәртү таләп ителә
			16: 08: 190406:3	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	объект җир кишәрлегенең бер өлешендә урнашкан	
			16: 08: 190406:5	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	объект җир кишәрлегенең бер өлешендә урнашкан	
			16: 08: 190406:25	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	объект җир кишәрлегенең бер өлешендә урнашкан	
Зират (гамәлдәге)	Татар Пүчинкәсе авылында	1,3109	16: 08: 190301:166	Торак пункт җирләре	Зиратларны урнаштыру өчен	–	зират өчен кирәкле характеристикалы җир кишәрлеге булдыру; гамәлдәге җир кишәрлекләренең чикләрен үзгәртү таләп ителә
			16: 08: 190402:2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	объект җир кишәрлегенең бер өлешендә урнашкан	
			16: 08: 190402:91	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы оешмалары	объект җир кишәрлегенең бер өлешендә урнашкан	
			16: 08: 190402:57	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәг	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	объект җир кишәрлегенең бер өлешендә урнашкан	

				е җирләр			
			16: 08: 190402:93	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы оешмалары	объект җир кишәрлегенең бер өлешендә урнашкан	

* җир кишәрлегенең кирәкле характеристикалары булып торалар:

Җир категориясе – «сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, куркынычсызлык җирләре һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр".»;

рөхсәт ителгән куллану төре – «ритуаль эшчәнлек» (код 12.1) 01.09.2014 елдан № 540 «рөхсәт ителгән җир кишәрлекләреннән файдалану төрләре классификаторын раслау турында» РФ Икътисадый үсеш министрлыгының Боерыгы (04.02.2009 ел, № 44 боерыгы редакциясендә) нигезендә))

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән махсус билгеләнештәге объектларга карата башка объектлар да керә:

- Иске Йомралы авылыннан төньякка таба биотермик чокыр;
-Татар Пүчинкәсе авылыннан көньяк-көнчыгышка таба Себер түләмәсе үләт базы.

Проект тәкъдиме

Генераль план нигезендә махсус билгеләнгән объектларны урнаштыру тәкъдим ителми.

2.7. Ял һәм туризм объектлары

Хәзерге хәле

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән ял һәм туризм объектларына түбәндәгеләр керә::

- Иске Йомралы авылыннан көньякка таба массакүләм күңел ачу чаралары үткәрү территориясе.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә туристлык-рекреацион функцияне үстерү генераль план белән тәкъдим ителми.

2.8. Транспорт инфраструктурасы

2.8.1. Автомобиль транспорты

Хәзерге хәле

Җирлекнең урам-юл челтәренең төп элементлары турында мәгълүмат, аларның характеристикалары 7 нче таблицада китерелгән.

Таблица 7

Объектның статусы	Объектның атамасы	Төп характеристикалары	Җирлек чикләрендәге озынлыгы, м
региональ әһәмияттәге	«Апас-Тәтеш» транзит автомобиль юлы	категория: IV; йөгертмә: асфальтобетон	3319
муниципаль	«Апас – Тәтеш»- « Карабай –	йөгертмә:	3484

районның җирле әһәмияттәге	Татар Пүчинкәсе» автомобиль юлы	капланмаган	
	күчеш өслеге булган,өслеге булмаган башка автомобиль юллары	йөгертмә: күчеш, капламыйча	1031
җирлекнең җирле әһәмияттәге	торак урамнар, торак пунктлар территориясендә юллар	–	10070

Янгын сүндерү транспортының барлык биналарга һәм корылмаларга баруы тәэмин ителгән.

Иске Йомралы авылы каты өслекле автомобиль юлы белән тәэмин ителгән, Карабай авылына һәм Татар Пүчинкәсе авылына каты өслекле керү юлы юк.

Проект тәкъдиме

Генераль планда автомобиль транспортын үстерү күздә тотыла.

Урам-юл челтәре элементлары, аларның төп характеристикалары һәм урнашуны нигезләү 8 нче таблицада урнаштырылган.

Таблица8

Объектның статусы	Объектның атамасы	Төп характеристикалары	Җирлек чикләрендәге озынлыгы, м	Объектны урнаштыруны нигезләү
муниципаль районның җирле әһәмияттәге автомобиль юллары	«Апас – Тәтеш»-« Карабай – Татар Пүчинкәсе» автомобиль юлы *	категория: IV; йөгертмә: асфальтобетон	3431	Карабай һәм Татар Пүчинкәсе авылларын каты өслекле керү юлы белән тәэмин итү

* чараны тормышка ашыру өчен Апас муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү кирәк

Автомобиль юлын урнаштыру шулай ук кыргый хайваннарның, шул исәптән кыргый хайваннарның миграцияләренең иминлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән оештыру чараларын да күздә тота:

– хайваннар өчен җир асты һәм җир өсте кичүләрен оештыру (күрсәтелгән корылмаларның урнашу урыны һәм конструктив карарлар территорияне планлаштыру буенча документлар һәм планлаштырыла торган автомобиль юлының проект документлары белән билгеләнергә тиеш);

- хайваннарның транспорт асларына эләгүенә юл куймый торган саклагыч корылмалар һәм җайланмалар оештыру.

Автомобиль юлы төзегәндә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 13.08.1996 елдан № 997 «җитештерү процессларын башкарганда, шулай ук транспорт магистральләрен, торбаүткәргечләрне, элемтә һәм электр үткәргеч линияләрен эксплуатацияләгәндә хайваннар дөньясы объектларының үлүен булдырмау буенча таләпләрне раслау турында» гы карарының нигезләмәләрен, шулай ук проект документларын Татарстан Республикасының Биологик ресурслар буенча Дәүләт комитеты белән килештерергә кирәк.

Моннан тыш, автомобиль юлын төзегәндә аеруча саклана торган табигый территория – «Уләмә елгасы»региональ әһәмияттәге табигать һәйкәле режимын сакларга кирәк.

Шулай ук Генераль планда «Апас – Тәтеш» - «Карабай –Татар Пүчинкәсе» автомобиль юлында Үләмә елгасы аша күпер урнаштыру күздә тотыла.

Әлеге чараны тормышка ашыру өчен Апас муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү зарур.

Автомобиль күперен урнаштыру махсус саклакучы табигый территория – региональ әһәмияттәге табигать һәйкәле - «Уләмә елгасы» чикләрендә күздә тотыла, шуңа бәйле рәвештә әлеге чараны тормышка ашыру, аеруча саклаулы табигать территориясен саклауның билгеләнгән режимына ярашлы рәвештә, тормышка ашырылырга тиеш.

2.8.2. Тимер юл транспорты

Хәзерге хәле

Җирлек территориясендә тимер юл транспорты күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә тимер юл транспортын үстерү күздә тотылмый.

2.8.3. Су транспорты

Хәзерге хәле

Җирлек территориясендә су транспорты күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә су транспортын үстерү күздә тотылмый.

2.8.4. Һава транспорты

Хәзерге хәле

Җирлек территориясендә һава транспорты күрсәтелмәгән.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә һава транспорты үсеше күздә тотылмый.

2.8.5. Торбаүткәргеч транспорт

Хәзерге хәле

Торбаүткәргеч транспорт турында мәгълүмат 2.9 бүлегендәге «инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү» «Магистраль инженерлык коммуникацияләре» пунктында бирелгән.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә торбаүткәргеч транспортны үстерү күздә тотылмый.

2.9. Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү

2.9.1. Магистраль инженерлык коммуникацияләре

Хәзерге хәле

Җирлек территориясендә түбәндәге магистраль инженерлык коммуникацияләре тәкъдим ителгән:

- 6-10 кВ көчәнешле һава электр линияләре.

Проект тәкъдиме

Авыл җирлеге территориясендә магистраль инженерлык коммуникацияләрен урнаштыру планлаштырылмый.

2.9.2. Электр белән тәэмин итү

Хәзерге хәле

Торак пунктларны һәм җитештерү объектларын электр белән тәэмин итү 0,4 кВ көчәнешле һава электр линияләре белән гамәлгә ашырыла. Электр көчәнешен киметү һәм бүлү 6-10/0,4 кВ электр подстанцияләре белән тәэмин ителә.

Биналарның һәм корылмаларның электр энергиясе белән тәэмин ителеше 100% тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Торак фонды күләме 3,28 мең кв. м торак һәм даими халыкның якынча 115 кешегә арту ихтималы булганлыктан, , өстәмә исәпләү буенча елына 109250 кВт электр куллану күрсәткечен арттыру күздә тотыла.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган территорияләрдә һава электр тапшыру линияләренең таләп ителгән суммар озынлыгы 0,82 км тәшкил итә.

Электр белән тәэмин итүнең өстәмә чыганакларын урнаштыру, электр куллану күрсәткеченең артуына бәйле рәвештә, гамәлдәге электр белән тәэмин итү чыганакларының резерв егәрлекләре җитәрлек булу сәбәпле, таләп ителми.

2.9.3. Газ белән тәэмин итү

Хәзерге хәле

Торак пунктлар буенча биналарның һәм корылмаларның газ белән тәэмин ителеше дәрәҗәсе:

–Иске Йомралы авылы: 99%;

–Карабай авылы: 99%;

Татар Пүчинкәсе авылы: 98 %.

Биналар һәм корылмалар газ белән тәэмин итүнең альтернатив чарасы булып автоном чыганаклар тора.

Проект тәкъдиме

Иске Йомралы авыл җирлеге халкына күрсәтелә торган коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын яхшырту өчен барлык торак пунктларда да биналарның һәм корылмаларның газ белән тәэмин ителеше дәрәҗәсен 100% ка җиткерү зарур, моның өчен Иске Юмралы, Карабай һәм Яңа поселок Ишеево авылларында 0,16 км тәшкил итә торган газ бүлү челтәрләре төзү таләп ителә.

Торак фонды күләмен 3,28 мең кв. м. торакка арттыру һәм даими халык санының якынча 115 кешегә артуы аркасында, эреләндерелгән исәп буенча, елына 25300 куб.м. га тигез.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган территорияләрдә газ бүлү челтәрләренең якынча суммар озынлыгы 1,64 км тәшкил итә.

Газ белән тәэмин итүнең өстәмә чыганакларын урнаштыру, газ куллану күрсәткеченең артуына бәйле рәвештә, гамәлдәге газ белән тәэмин итү чыганакларының резерв куәтләренә бәйле рәвештә таләп ителми.

2.9.4. Су белән тәэмин итү

Хәзерге хәле

Авыл җирлеге территориясендә су белән тәэмин итү җир асты чыганакларыннан – скважина су алу җайланмаларыннан башкарыла.

Үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү барлык торак пунктларда да күрсәтелә. Торак һәм иҗтимагый биналарны су белән тәэмин итү 100% тәшкил итә.

Җирлекнең эчәр су белән үзәкләштерелгән тәэмин итү чыганагы булып тора:

- Иске Йомралы авылының төньяк өлешендә су алу скважинасы (егәрлеге: сәгатенә 35 куб. м.);
- Иске Йомралы авылының көньяк өлешендә су алу скважинасы (егәрлеге: сәгатенә 35 куб. м.);
– Карабай авылында су алу скважинасы (егәрлек): сәгатенә 35 куб. м.);
– Татар Пүчинкәсе авылыннан төньяк-көнчыгышка таба су алу скважинасы (егәрлеге: Сәгатенә 25 куб. м.).

Әлеге объектларның урнашу урыны һәм характеристикасы Апас муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы материаллары һәм җирле үзидарә органнары белешмәләре нигезендә күрсәтелгән.

Җир асты суларының сыйфаты тулаем алганда СанПиН 2.1.4.1074-01 таләпләренә туры килә. «Эчә торган су.Су белән тәэмин итү үзәкләштерелгән системаларының су сыйфатына гигиена таләпләре. Сыйфат контроле».

Җир асты байлыкларыннан файдалану хокукына Лицензия юк.

31.13330.2012 кагыйдәләр пункты нигезендә.«Су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар. СНиП 2.04.02-84 актуальләштерелгән редакциясе " авыл җирлеге халкы өчен хуҗалык-эчәр кирәк- яракларын куллану елына 43,73 мең куб. м тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Торак фонды күләме 3,28 мең кв. м га һәм даими халыкның якынча 115 кешегә арту ихтималы булганлыктан, хуҗалык-эчәр ихтыяҗлары өчен тәүлеклек (бер елда) су куллану күрсәткечен арттыру күздә тотыла, аулак исәпләү буенча елына 8,40 мең куб. м га тигез.

Мөмкин булган торак төзелеше өчен бүлеп бирелә торган территорияләрдә суүткәргеч челтәрләрнең якынча суммар озынлыгы 0,82 км тәшкил итә.

Су белән тәэмин итүнең гамәлдәге чыганакларының резерв куәтләренә бәйле рәвештә, су белән тәэмин итүнең хуҗалык-эчә торган ихтыяҗларга тәүлеклек (бер ел эчендә) уртача куллану күрсәткече артуга бәйле рәвештә, өстәмә чыганакларны урнаштыру таләп ителми.

2.9.5. Су бүлү

Хәзерге хәле

Җирлектә үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системасы юк. Ташландык суларны чистарту буенча индивидуаль станцияләр яки калдыкларның сыешлы тупланмалары ярдәмендә башкарыла.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда торак пунктлар территорияләрен, үсеш алганнан соң, Үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системасы белән этаплап тәэмин итү мөмкинлеген күздә тотарга тәкъдим ителә. Үзәкләштерелгән ташландык суларны агызу системасын формалаштыру буенча планлы чаралар территорияне планлаштыру буенча документацияне әзерләү стадиясендә билгеләнергә тиеш.

2.9.6. Җылылык белән тәэмин итү

Хәзерге хәле

Җирлектә үзәкләштерелгән җылылык юк. Биналарны җылыту төрле ягулык төрләрендә эшләүче индивидуаль җылыту системалары ярдәмендә башкарыла.

Проект тәкъдиме

Үзәкләштерелгән җылылык белән тәэмин итү системасын үстерү күздә тотылмый.

2.9.7. Элемтә

Хәзерге хәле

Телефон һәм кәрәзле элемтә, эфирлы һәм цифрлы тапшырулар, Интернетка керү мөмкинлеге бирелгән.

Җирлек территориясендә антенна-мачта корылмаларына һәм башка элемтә объектларына түбәндәгеләр керә:

- Иске Йомралы авылының үзәк өлешендә кәрәзле элемтә база станциясе;
- Иске Йомралы авылының төньяк өлешендә кәрәзле элемтә база станциясе.

Проект тәкъдиме

Җирлек территориясендә элемтә объектларын урнаштыру генераль план белән каралмаган.

2.9.8. Коммуналь калдыкларны чыгаруны оештыру

Хәзерге хәле

Җирлектә каты коммуналь калдыклар җыелуның якынча норматив күләме елына 659 куб. м, сыек коммуналь калдыклар елына 1198 куб. м тәшкил итә. Каты һәм сыек коммуналь калдыкларның факттагы күләме турында белешмәләр юк.

Каты коммуналь калдыкларны чыгару оешкан төстә Апас шәһәр тибындагы полигонына башкарыла. Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә каты коммуналь калдыкларны күмү урыннары юк.

Проект тәкъдиме

Калдыклар белән, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схема нигезләмәләре буенча, калдыкларны чыгару ш.т.п Апас полигонына оештырылырга тиеш.

2.9.9. Янгын куркынычсызлыгы

Хәзерге хәле

Җирлек территориясендә 5 нче дәрәҗә янгын куркынычы булган торак йортларның шактый саны урнашкан (СНиП 21-01-97 «биналарның һәм корылмаларның янгын куркынычсызлыгы нигезендә»).

Иске Йомралы авылының төньяк өлешендә янгын сүндерү бүлеге урнашкан.

Торак пункт территорияләрендә янгын гидрантлары яки су алу корылмалары янгынга каршы максатлар өчен су алу җайланмалары белән җиһазландырылган.

2009 елның 8.13130кагыйдәләр пункты нигезендә.«Янгынга каршы саклау системалары. Янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итү чыганаклары. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре» җирлектә тышкы янгын сүндерүгә норматив чыгымнар 5 л/с тәшкил итә.

Проект тәкъдиме

Авыл җирлеге территориясендә янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү объектларын генераль план белән урнаштыру күздә тотылмый.

3. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕ

Иске Йомралы авыл җирлегенең расланган генераль планы булмау сәбәпле, торак пунктларның элек билгеләнгән чикләре юк. Әлеге проект нигезләмәләрен тормышка ашыру максатыннан җирлек составына керүче торак пунктларның чикләрен билгеләү таләп ителә.

Торак пунктлар территорияләренең гамәлдәге чикләре һәм торак пунктларның планлаштырылган чикләре әлеге проектның график материаллары составында торак пунктлар чикләре картасында чагылыш тапкан.

Торак пунктларның чикләре алар турында мәгълүматларны Күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрына кертү максатында әлеге генераль план белән билгеләнә.

3.1. Торак пунктларның территорияләре чикләрен үзгәртүне нигезләү

Әлеге проект нигезләмәләрен тормышка ашыру өчен Иске Йомралы, Карабай һәм Татар пүчинкәсе авылларының территорияләре чикләрен үзгәртү таләп ителә.

Торак пунктларның территорияләре чикләрен үзгәртү күздә тотылган территорияләр участоклары, шулай ук аларны үзгәртүне нигезләү 9 нчы таблицада һәм график материаллар составында торак пунктлар чикләре картасында күрсәтелгән.

Таблица 9

1! Торак пункт	кишәрлекнең картадагы №	Мәйданы, га	Торак пункты территориясе чиген үзгәртүне нигезләү
Иске Йомралы авылы	1	-4,243	Капиталь төзелеш объектларының торак пункты чикләре белән кисешүен булдырмас өчен ындыр табагының бер өлеше торак пункты территориясе чигеннән чыгарма
Карабай авылы	2	-2,323	Зират территориясе чигеннән чыгарма
Татар Пүчинкәсе авылы	3	-1,469	Зират территориясе чигеннән чыгарма

3.2. Торак пунктлар территорияләре чикләреннән чыгарыла торган торак пунктлар территорияләре чикләренә кертелә торган җир кишәрлекләре исемлеге

Торак пунктлар территорияләре чикләреннән чыгарыла торган торак пунктлар территорияләре чикләренә кертелә торган җир кишәрлекләре исемлегендә торак пунктлар территорияләре чикләрен үзгәртү участоклары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләре турында белешмәләр бар.

Күрсәтелгән исемлектә шулай ук торак пунктлар территорияләре чикләренә кертелә яисә күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында мәгълүматлар булмаган торак пунктлар территорияләре чикләреннән төшереп калдырыла торган территорияләр турында мәгълүмат бар. Әлеге территорияләр чикләрендә урнашкан кадастр кварталларының бер өлеше буларак күрсәтелгән.

Таблица 10

№ к/п	Җир кишәрлегенең, кадастр кварталының кадастр номеры	Урнашкан урыны	Җир категориясе	Рөхсәт ителгән куллану төре	Чикләргә кертелә торган яисә чикләрдән чыгарыла торган мәйдан, кв. м	Планлаштырылган җир категориясе	Рөхсәт ителгән файдалануның планлаштырулы төре*
ИСКЕ ЙОМРАЛЫ АВЫЛЫ							
Торак пункт чикләренә кертелгән җир кишәрлекләре							
тәкъдим ителмәгән							
Торак пункт чикләреннән чыгарыла торган җир кишәрлекләре							
1	16: 08: 190101:112	Татарстан Республикасы, Апас муниципаль районы, Иске Йомралы авыл җирлеге	Торак пункт җирләре	Гомуми файдалану өчен (урам челтәре)	2293	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе белән тәэмин итү (код 1.18)
2	16: 08: 190101:113	Татарстан Республикасы, Апас муниципаль районы, Иске Йомралы авыл җирлеге,Иске Йомралы авылы	Торак пункт җирләре	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен	19219	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр	Авыл хуҗалыгы җитештерүе белән тәэмин итү (код 1.18)
Торак пункт чикләренә керми торган күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында мәгълүматлар булмаган территорияләр							
3	16: 08: 190101	-	-	-	20910	-	-
КАРАБАЙ АВЫЛЫ							
Торак пункт чикләренә кертелгән җир кишәрлекләре							
тәкъдим ителмәгән							
Торак пункт чикләреннән чыгарыла торган җир кишәрлекләре							
1	16: 08: 190201:219	Татарстан Республикасы, Апас муниципаль районы, Иске Йом-ралы авыл җирлеге, Карабай авылы, Үзәк	Торак пункт җирләре	Зиратларны урнаштыру өчен	20944	Сәнәгать җирләре һ. б.	Ритуаль эшчәнлек (код 12.1)

		урамы					
Торак пункт чикләренә керми торган күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында мәгълүматлар булмаган территорияләр							
2	16: 08: 190201	-	-	-	2281	-	-
ТАТАР ПҮЧИНКӘСЕ АВЫЛЫ							
Торак пункт чикләренә кертелгән җир кишәрлекләре							
тәкъдим ителмәгән							
Торак пункт чикләреннән чыгарыла торган җир кишәрлекләре							
1	16: 08: 190301:166	Татарстан Республикасы, Апас муниципаль районы, Иске Җөмһүрияте авыл җирлеге, яңа Ишеево авылы, Совет урамы	Торак пункт җирләре	Зиратларны урнаштыру өчен	12862	Сәнәгать җирләре һ. б.	Ритуаль эшчәнлек (код 12.1)
Торак пункт чикләренә керми торган күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында мәгълүматлар булмаган территорияләр							
2	16: 08: 190301	-	-	-	1802	-	-
3	16: 08: 190402	-	-	-	30	-	-

*Россия Икътисади үсеш министрлыгының "Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторын раслау турында" 01.09.2014 540 номерлы боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә (Россия Икътисади үсеш министрлыгының 2019 елның 04 февралендәге 44 номерлы боерыгы редакциясендә)

4. МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә мәдәни мирас объектлары, шулай ук мәдәни мирас объектларының билгеләре булган объектлар юк.

Мәгълүмат мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары һәм мәдәни мирас объектлары исемлеге нигезендә тәкъдим ителә.

5. АЕРУЧА САКЛАНА ТОРГАН ТАБИГЫЙ ТЕРРИТОРИЯЛӘР

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә түбәндәге аеруча саклана торган табигый территорияләр тәкъдим ителгән:

- «Уләмә елгасы " региональ әһәмияттәге табигать һәйкәле»

аеруча саклана торган табигый территорияләргә ТАССР Министрлар Советының 1978 елның 10 гыйнварындагы 25 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2005 елның 29 декабрендәге 644 номерлы карары белән кертелгән; билгеләнгән чикләр турындагы белешмәләр күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында тәкъдим ителгән.

6. ТЕРРИТОРИЯНЕ ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР

Хәзерге хәле

Җирлек территориясе өчен хас махсус шартлар булган зоналар турында мәгълүмат 11 нче таблицада бирелгән.

Таблица 11

Зона исеме	Чыганакның исеме	Зона Күләме, м	Зонаның күләмен һәм режимын билгели торган норматив документ
предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зонасы	себер түләмәсе үләт базлары	1000	СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары һәм санитар классификациясе»
	биотермик чокырлар	1000	
	мөгезле эре терлек фермалары (100-1200 баш)	300	
	машина-трактор парклары	300	
	терлек асраучы фермалар (100 башка кадәр)	100	
	ындыр табаклары	100	
	ягулык-майлау материаллары, ашламалар, агу химикатлары складлары (50 тоннага кадәр)	100	
	авыл хуҗалыгы продукциясен саклау складлары	50	
	янгын бүлекләре	50	
	зират	50	
өске су объектларының су саклау зонасы	Үләмә елгасы	200	Россия Федерациясе Су кодексы
	башка җир өсте су объектлары	50	
җир өсте су объектларының яр буе саклау полосасы	өске су объектлары	50	
электр челтәре хуҗалыгы объектларының саклау зонасы	ВЛ 6-10 кВ	10	«Электр челтәре хуҗалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары
	ВЛ 0,4 кВ	2	

бүлгеч газүткәргечләрн ең сак зонасы	бүлгеч газүткәргечләр	2	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 20.11.2000 елның 878 номерлы карары белән расланган газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләре.
Су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасының I поясы	су алу скважиналар һәм капитацияләнгән чишмәләр	30	СанПиН 2.1.4.1110-02 «су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы суүткәргечләрне санитар саклау зоналары»
аеруча саклана торган табигый территория	«Уләмә елгасы» табигать һәйкәле**	–	«Аеруча саклана торган табигый территорияләр турында» 14.13.1995 елның, № 33-ФЗ Федераль законы
автомобиль юлларының юл буе полосалары	III-IV категорияле автомобиль юллары	50	«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль законы

**табигать һәйкәлләре урнашкан территорияләрдә хуҗалык эшчәнлеген чикләү гамәлдә, аерым алганда, аларның сакланышын бозуга китерә торган һәртөрле эшчәнлек тыела.

Табигать һәйкәлләрен куллану түбәндәге максатларда рөхсәт ителә:

– фәнни (әйләнә-тирә табигый тирәлекнең торышына мониторинг, табигый экосистемаларның һәм аларның компонентларының эшләвен һәм үсешен өйрәнү һ. б.);

– экологик белем (уку-укыту экскурсияләре үткәрү, экологик белем бирү сукмакларын оештыру һәм төзекләндерү, видеофильмнар төшерү, слайдлар, буклетлар чыгару максатыннан фотога төшерү һ. б. лар.);

- рекреацион (транзит йөрүләр);

– табигатьне саклау (тере организмнарның генофондын саклау, сирәк һәм юкка чыга торган үсемлекләрнең һәм хайваннарның яшәү шартларын тәэмин итү һ. б.);

- әлеге табигый объектларны һәм табигать һәйкәлләре комплексларын игълан итү бурычларына һәм аларга карата билгеләнгән саклау режимына каршы килмәгән башка, шул исәптән җитештерү максатларында.

Җирлектәге территорияләрне аерым шартлы файдалану зоналары әлеге проектның график материаллары составында җирлек территориясен махсус шартлары булган зоналар чикләре картасында (хәзерге нигезләмә) күрсәтелгән.

Проект тәкъдиме

Кайбер объектларны урнаштыру планлаштырылаганга күрә, территорияне файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләрен билгеләү таләп ителә, алар турында белешмәләр 12 нче таблицада китерелгән.

Таблица 12

Зона исеме	Чыганакның исеме	Зона Күләме, м	Зонаның күләмен һәм режимын билгели торган норматив документ

Автомобиль юлларының юл буе полосалары	III-IV категорияле автомобиль юллары	50	«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль законы

Территорияне файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләме һәм конфигурациясе әлеге зоналар проектларын эшләү белән бәйле рәвештә төгәлләштерелергә мөмкин.

7. ТАБИГАТЬ ШАРТЛАРЫҺӘМ ЭКОЛОГИК ХӘЛЕ

7.1.Табигать шартлары һәм ресурслары

7.1.1. Рельеф

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясе елга үзәннәре, балкалар һәм чокырлар белән бүленгән тигезлектән гыйбарәт.

Рельефның абсолют биеклекләре 68 м дан 211 м га кадәр җитә. Җирлекнең көньяк-көнбатыш өлешенә иң зур тамгалар хас, иң азы - җирлекнең үзәк өлешендәге Уләмә елгасы.

7.1.2. Файдалы казылмалар

Җирлек территориясендә түбәндәге файдалы казылма ятмалары урнаштырылган:

Руда булмаган файдалы казылмалар ятмалары:

– Татар Пүчинкәсендәге известьле мелиорантлар чыганагы (эксплуатацияләнми торган урын);

– Татар Пүчинкәсе төзелеш (файдаланылмый торган) ташлары ятмасы;

– Известьле мелиорантларның Иске Йомралы чыганагы (күренеше);

– Иске Йомралы (күренеше) бентонит балчыклары чыганагы;

- Бентонит балчыкларының Йомралы чыганагы (эксплуатацияләнми торган).

Бу ятмалар турындагы мәгълүмат Апас муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы материалларында бирелгән белешмәләр нигезендә күрсәтелгән.

7.1.3. Гидрогеологик шартлар

Җир асты суларын яткызу шартлары буенча җирлек территориясендә гидрогеология бүлекчәләре бүлеп бирелә, алар турында мәгълүматлар 13 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 13

Атамасы	Төп характеристикалары	Кулланышы
Аз сулы локаль су йөртү котельник терриген комплекс	суның химик составы: гидрокарбонат, төрле катион составы; минерализация: 0,4-1,1 г/л	үзәкләштерелгән хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен файдаланылмый
Уржумның локаль сулы-аз сулы терриген комплексы	суның химик составы: гидрокарбонатлы, сирәгрәк хлорид-гидрокарбонатлы, катионнар буенча катнаш; минерализация: 0,4-0,8 г/л; гомуми катгыйлык: 5-7 ммоль/л	хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен киң файдаланыла
Сууткәргеч локаль су уткәргеч неоген-бердән-дүртенче аллювиаль комплекс	суның химик составы: гидрокарбонатлы магний-кальций, натрий яки катион составы буенча катнаш; минерализация: 0,3-0,7 г/л; гомуми катгыйлык: 8 мг-экв/л дан артык түгел	хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен кулланыла
Сууткәргеч локаль су уткәргеч эоплейстоценой	–	хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү өчен файдаланылмый

аллювиаль комплекс		

7.1.4. Өслек һәм җир асты сулары

Өслек сулары

Авыл җирлеге территориясендә урнашкан төп су агымнары булып торалар:

- Үләмә елгасы (Зөя елгасының уң кушылдыгы; гомуми озынлыгы: 72 км).

Җирлекнең гидрографик челтәре шулай ук күлләр һәм чишмәләр тәшкил итә.

Чишмәләр

Җирлек территориясендә чишмәләр тәкъдим ителмәгән.

7.1.5. Климат характеристикасы

«Төзелеш климаты» 131.13330.2012 кагыйдәләр җыелмасында китерелгән төзелеш өчен климатик районлаштыру картасы нигезендә Иске Йомралы авыл җирлеге IIВ климат районында урнашкан.

Җирлек өчен хас булган салкын һәм җылы елның климат параметрлары 14 һәм 15 таблицаларында тәкъдим ителгән.

Таблица 14

Елның салкын чорының климатик параметрлары

Климатик Параметрлар		Әһәмияте
Һава температурасы иң салкын тәүлеге, °С, тәэмин ителеше	0,98	- 41
	0,92	- 33
Һава температурасы иң салкын бишкөнлеге°С, тәэмин ителеше	0,98	- 33
	0,92	- 31
Һава температурасы, °С, тәэмин ителеше 0,94		- 17
Абсолют минималь һава температурасы, °С		- 47
Иң салкын ай температурасының уртача тәүлеклек амплитудасы,°С		7,1
Озынлыгы, тәүлекдәвамындагы һаваның уртача температурасы, °С, уртача тәүлеклеклек температура белән ≤ 0 °С ким	озынлыгы, тәүлек.	151
	уртача температура, °С	- 8,1
Озынлыгы, тәүлек дәвамындагы һаваның уртача температурасы, °С, уртача тәүлеклеклек һава температурасы + 8 °С. кимрәк	озынлыгы, тәүлек.	208
	уртача температура, °С	- 4,8
Озынлыгы, тәүлек дәвамындагы һаваның уртача температурасы, °С, уртача тәүлеклеклек температура белән ≤ 10 °С ким	озынлыгы, тәүлек.	223
	уртача температура, °С	- 3,8
Иң салкын айның уртача айлык һава дымлылыгы, %		82
Уртача айлык чагыштырмача һава дымлылыгыиң салкын айның 15 сәгәтендә, %		81
Ноябрь - март айларына явым-төшемнәр саны, мм		177
Җилнең декабрь -февраль айларындагы өстенлекле юнәлеше		көньяк көнбатыш
Җилнең гыйнвар аена, румбалары буенча уртача тизлекләреннән максималь курсәткече м/с		4,1
Җилнең уртача тизлеге, м/с, уртача тәүлеклек һава температурасы ≤ 8 °С булган чорда		3,1

Таблица 15

Җылы чорның климатик параметрлары

Климатик Параметрлар	Әһәмияте

Барометрик басым, дпа	1002
Һава температурасы, °С, тәэмин ителеше 0,95	24
Һава температурасы, °С, тәэмин ителеше 0,98	28
Иң җылы айның уртача максималь һава температурасы , °С	25,1
Абсолют максималь һава температурасы, °С	39
Иң җылы ай температурасының уртача тәүлеклек амплитудасы, °С	9,9
Иң җылы айның уртача айлык чагыштырмача һава дымлылыгы, %	69
Иң җылы айның 15 сәгаттәге уртача айлык чагыштырмача һава дымлылыгы, %	56
Апрель-октябрь айларына явым-төшемнәр саны, мм	368
Тәүлеклек максималь явым-төшем, мм	75
Җилнең июнь-август айларындагы өстенлекле юнәлеше	төньяк көнбатышка
Румблар буенча уртача тизлекләрнең июль аендагы җилнең минималь тизлеге , м/с	0

Җирлек климаты параметрларын бәяләү кагыйдәләр җыелмасынын 131.13330.2012 нигезендә якындагы торак пунклар өчен"Төзелеш климатологиясе" мәгълүматлары буенча өчен үтәлгән. (Казан ш).

Уртача еллык һава температурасы 3,9 °С. тәшкил итә.

Уртача еллык явым – төшем саны-484,5 мм.

Җирлек территориясендә Көньяк юнәлештәге җилләр күп.

Җилнең уртача еллык тизлеге 3,7 м/сек тәшкил итә.

7.1.6. Инженер-геологик шартлар

Җирлек территориясендә тәкъдим ителгән куркыныч физик-геологик процессларга түбәндәгеләр керә::

- эрозия процесслары (чокырлар, ерганаклар) - су агымнары үрләренә хас;
– авыш процесслар (җимерелүләр, ишелү, җир коелу) - аз үсеш алган;
- карст-суффозия процесслары (карст бүрәнәләре, суффозион блюд.).

Җирлек территориясендә махсус грунт тәкъдим ителмәгән.

7.1.7. Ландшафт, туфрак катламы, үсемлекләр

Җирлек территориясе Идел-Кубнә калку ландшафт районы чикләрендә урнашкан.

Туфракның характерлы төрләренә керә:

-куе-соры урман туфраклары;
– соры урман туфраклары;
– болын-кара туфраклы яшелчә туфраклары;
– кәсле-карбонатлы туфрак;
- аллювиаль кәсле-туендырылган карбонат туфраклары.

Үсемлекләр капламы урманнар, болыннар, куак куаклары һәм авыл хуҗалыгы җирләре белән тәкъдим ителгән.

7.2.Әйләнә-тирәлекнең торышын бәяләү

7.2.1. Атмосфера һавасының торышы

Атмосфера һавасын пычратуның төп чыганаклары булып торалар:

– эшләп килүче авыл хуҗалыгы предприятиеләре (Иске Йомралы авылында мөгезле эре терлек фермасы һәм ат фермасы);

- машина-трактор парклары;
- ындыр табаклары;
- автомобиль транспорты.

Җирлектә һава пробаларына лаборатор анализ үткәрелми.

7.2.2. Су ресурсларының торышы

Су объектларының пычрану чыганагы булып тора:

– авыл хуҗалыгы предприятиеләре территорияләреннән чистартылмаган өслек суларын агызу;

– торак пунктлар территорияләреннән чистартылмаган өске юынты суларны агызу.

Су ресурсларын пычратуга шулай ук су саклау зоналары режимын һәм өслек су объектларының яр буе саклау полосаларын сакламау да китерә.

Шулай ук Иске Йомралы авылының төньяк өлешендә санитар-саклау зонасы чикләрендә су алу скважинасы урнашу да тискәре факт булып тора.

Хәзерге вакытта җирлектә үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү системалары юк.

Җирлектә су ресурсларының пычрануына Мониторинг үткәрелми.

7.2.3. Туфрак катламының һәм җир ресурсларының торышы

Авыл җирлеге территориясе өчен авыл хуҗалыгы җирләренең сөрелүе, чокыр-балка челтәренең таралуы, сөрүлек җирләренең түбән булуы хас. Нәтиҗә булып үсеш алган эрозион процесслар, туфрак деградациясе тора.

Җирлек территориясендә эрозиягә каршы чаралар үткәрелә, алар үз эченә саклагыч урман үсентеләре булдыру, туфрак саклау чәчү әйләнешен оештыру, деградацияләнгән сөрүлекләрне табигый азык җирләренә күчерү.

Җирләрнең торышына аларның техноген пычрануы тискәре йогынты ясый: пестицидлар, агынты сулар, җитештерү һәм куллану калдыклары белән пычрату.

Җирлек территориясендә туфрак пробалары тикшерелми.

7.2.4. Җитештерү һәм куллану калдыклары, биологик калдыклар

Биологик калдыклар чыганагы булып тора:

– себер түләмәсе үләт базлары;

– биотермик чокырлар;

– зиратлар.

Аларның тискәре йогынтысына торак пунктларның шактый территорияләре дучар ителгән.

Терлекчелек калдыкларының барлыкка килүе терлекчелек объектларының эшчәнлеге белән бәйле. Терлекчелек объектларын утильләштерү тирес саклагычлары булмау һәм вакытлыча тирес туплаучыларның тәртипкә китерелмәве белән бәйле рәвештә җитәрлек үсеш алмый. Тиресне саклау, Җир һәм су ресурслары пычрануга куркыныч тудырып, терлекчелек фермалары янында башкарыла.

Коммуналь калдыклар барлыкка килү торак пунктлар территорияләре өчен хас.

Җирлек территориясен санитар чистарту торак пунктларның контейнер мәйданчыклары белән җитәрлек дәрәҗәдә тәэмин ителмәвенә бәйле рәвештә таләп ителгән дәрәҗәгә туры килми.

7.2.5. Физик йогынты факторлары

Халыкка йогынты ясауның физик факторларына электромагнит нурланыш, акустик һәм радиацион йогынты керә.

Электр үткәргеч линияләр, элемтә объектлары җирлектә урнашкан электромагнит нурланыш чыганагы булып тора. Электромагнит кырның дәрәҗәсе рөхсәт ителгән чиктән кимрәк һәм халык өчен куркыныч тудырмый.

Тискәре акустик йогынты чыганакларына керә:

– эшләп килүче авыл хуҗалыгы предприятиеләре (мөгезле эре терлек фермасы һәм Иске Йомралы авылындагы ат фермасы);

- ындыр табаклары;

- автомобиль транспорты.

Авыл җирлегенең радиацион хәле күбесенчә табигый радиацион фон белән билгеләнә.

7.2.6. Яшел утыртмаларның торышы

Җирлек территориясендә бирелгән яшелләндерелгән территорияләргә түбәндәгеләр керә:

– басма;

- елгаларны һәм елгаларны агу өчен хас булган үзбушаткыч һәм куак үсентеләр;

- махсус билгеләнештәге яшелләндерү (зиратлар территориясен);

– чикләнгән файдалануны яшелләндерү (белем бирү һәм рекреация объектларының яшелләндерелгән территорияләре).

Җирлектә гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр юк.

Авыл җирлегендә яшелләндерелгән территорияләрнең гомуми мәйданы 1011,78 га (җирлекнең гомуми мәйданының 17,60% ы) тәшкил итә.

кагыйдәләр җыелмасының 42.13330.2011 буенча СНиП 2.07.01-89 актуальләштерелгән редакциясе. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына багышланган " халыкның гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән тәэмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән күрсәткече бер кешегә 12 кв.м тәшкил итә. Шулай итеп, күрсәтелгән территорияләрнең тәкъдим ителгән мәйданы 0,72 га тәшкил итә.

Тулаем алганда, Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә экологик хәл уңай.

7.3.Экологик хәлне оптимальләштерү чаралары

Җирлектә экологик хәлне яхшырту өчен Генераль план белән түбәндәге юнәлешләр буенча оештыру чаралары комплексын үткәрү тәкъдим ителә:

– әйләнә-тирә мохитне пычрату чыганакларын локальләштерү;

- һава бассейнын саклау;

– су ресурсларын саклау һәм рациональ файдалану;

- җир фондын саклау һәм җирлек территориясен инженерлык яклавы;

– калдыклар белән эш итү системасын үстерү;

- халыкны физик йогынты факторларыннан саклау;

- яшелләндерү системасын үстерү.

Иске Йомралы авыл җирлегенә карата түбәндәге чаралар актуаль:

– үләт базларын биологик калдыкларны җыю, утильләштерү һәм юк итүнең ветеринария-санитария кагыйдәләренә туры китерү;

-үләт базларының санитар-саклау зоналары территорияләрендәге микробиологик күрсәткечләрнең торышына, шул исәптән туфракка һәм грунт суларына лаборатор контроль оештыруны тикшереп тору;

- санитар-саклау зоналары күләмен киметү мөмкинлеген билгеләү өчен, гамәлдәге яки ниятләнгән торак төзелеше янында урнашкан үләт базларының санитар-саклау зоналары проектларын эшләү;

-Иске Йомралы авылында мөгезле эре терлек фермасының куәтен киметү һәм территориясен киметү, аннан соң куркыныч классын үзгәртү һәм санитар-яклау зонасы күләмен киметү мөмкинлеге белән;

– эшләп килүче предприятиеләрнең санитар-саклау зоналары проектларын эшләү (мөгезле эре терлек фермасы һәм Иске Йомралы авылында ат фермасы);

- предприятиеләр тарафыннан ташландык суларны киметү буенча чаралар үтәлеше (шул исәптән тузан, газ чистарту җайланмалары белән тәэмин итү);

- предприятиеләрдә ябык яки әйләнештәге су белән тәэмин итүне кертү;

-санитар-саклау зоналарының территорияләрен максималь яшелләндерү-яшел утыртмаларның газ-тузан тотрыклы токымнары белән;

- автомобиль юлларының юл өслеге сыйфатын яхшырту;

- пычраткычларның гамәлдә булу зоналарында атмосфера торышына мониторинг тикшеренүләре үткәрү;

- автотранспорт чараларын мотор ягулыгының экологик чиста төрләренә күчерү йә традицион ягулык төрләрен кулланучы автотранспорттан ташлауларны чистарту өчен катализаторлар һәм нейтрализаторлар кертү;

- физик тузганлык дәрәҗәсе югары булган гамәлдәге суүткәргеч челтәрләрне реконструкцияләү – ;

– торак пунктларны яңгыр сулары һәм хуҗалык-көнкүреш канализациясе челтәрләре белән тәэмин итү, алга таба агып төшүче суларны билгеләнгән нормативларга кадәр чистартырга;

- өске су объектларының су саклау зоналарында урнашкан торак йортларны беренчел канализация, чистарту корылмалары төзү;

- предприятиеләрне һәм торак пунктларны су белән тәэмин итү челтәрләренең техник торышына мониторинг челтәрен оештыру һәм үстерү, өске су объектларын гидромониторинглау;

- су саклау зоналары, яр буе саклау полосалары һәм өске су объектларының яр буе полосалары һәм су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен һәм башка күчемсез милек объектларыннан файдалануның махсус хокукый режимын үтәү;

– эшләп килүче авыл хуҗалыгы предприятиеләре өчен локаль чистарту корылмалары төзү (Иске Йомралы авылындагы мөгезле эре терлек фермасы һәм ат фермасы);

– су хуҗалыгы системаларының куркынычсызлыгын һәм эксплуатациясен тәэмин итү, су объектларына агып җыела торган суның тискәре йогынтысын булдырмау (шул исәптән юынты суларны чистарту, явым-төшемнәрне чистарту корылмаларыннан чистартуның алдынгы технологияләрен кертү һәм утильләштерү);

– өске су объектларының су саклау зоналарында урнашкан объектларны, су агымнарын һәм сулыкларны пычратудан, бозауланудан, чүптән һәм пычрактан саклауны тәэмин итә торган корылмаларны җиһазлау;

– өске су объектларының су саклау зоналары чикләрендә пестицидлар һәм агрохимикатлар куллануны тыю;

- эчәргә яраклы суның сыйфатын яхшырту (су әзерләү станцияләренең су алу корылмаларын, тимерне бетеру һәм йомшарту системалары белән тәэмин итү);

– җир асты суларын чыгару максатында җир асты байлыкларыннан файдалану хокукына лицензияләр рәсмиләштерү;

– су белән тәэмин итү чыганакларын, су саклау зоналарын һәм өске су объектларының яр буе саклау полосаларын санитар саклау зоналарының чикләрен билгеләү, аларның чикләрен урыннарда махсус мәгълүмат билгеләре белән беркетү;

-эчәргә яраклы су белән тәэмин итү максатларында, санитар-саклау зоналарында урнашкан су белән тәэмин итү чыганакларында җир асты суларыннан файдалануны тою;

– ягулык-майлау материалларын махсус поддоннар белән саклау мәйданчыкларын җиһазландыру яки тирә-юньдәге туфрак катламының пычрануын булдырмас өчен, нигез өчен таш салу;

– авыл хуҗалыгы культураларын эшкәртүнең югары нәтиҗәле технологияләрен гамәлгә кертү юлы белән туфракның уңдырышлылыгын торгызу;

- җирләрне инвентаризацияләү һәм агрохимик тикшерү;

– игенчелекнең адаптив экологик-ландшафт системасын гамәлгә кертү;

– агрохимикатлар кулланыла торган күләмне киметү өчен ресурсларны сак тоту һәм туфракны эшкәртүнең экологик куркынычсыз технологияләрен кертү;

- үсемлекләрне биологик саклау чараларын куллану;

– игенчелекнең адаптив экологик-ландшафт системасын гамәлгә кертү;

- төзелеш процессында бозылган җирләрне рекультивацияләү, линияле корылмалар салу;

- эрозиягә каршы чаралар үткәрү: көтүлекләр һәм печәнлекләр мәйданын арттыру, саклау утыртмалары мәйданын арттыру, туфракны эрозиягә каршы эшкәртү, яңгыр һәм кар суларының өске агымын оештыру;

- карстка каршы чаралар үткәрү (шул исәптән карст куышлыкларын һәм ярыкларны тампонирлау, туктатылган токымнарны һәм чыккан грунтларны цемент измәләре иньекциясе белән беркетү, фундаментларның махсус конструктив чишелешләрен куллану, җир өслегенә утыруны һәм биналарның һәм корылмаларның деформацияләрен даими геодезик контрольдә тоту);

- автомобиль юлларының кар басуын киметү;

– торак пунктлар территорияләрен коммуналь калдыкларны җыю өчен контейнер мәйданчыклары һәм контейнерлар белән тәэмин итү;

– калдыкларны селектив җыюны оештыру, калдыкларны эшкәртүнең һәм утильләштерүнең яңа технологияләрен гамәлгә кертү;

– анда агулы матдәләр һәм кушылмалар, шулай ук азкатлы төзелешләрне проектлаганда авыл хуҗалыгы продукциясен үстерүне күздә тоткан радиоактив тикшерүләр үткәрү;

– туфракның экологик куркынычсызлыгы турында төзегәндә яки аны рекультивацияләү программасы булганда гына туфрак катламының теркәлгән яки потенциаль пычранган зоналарда торак төзелешенә кишәрлекләр бүлеп бирү;

– табигатьне саклау һәм санитар-эпидемиология законнары таләпләре нигезендә төзекләндерелгән терлекчелек калдыкларын вакытлыча туплау урыннарын оештыру;

- терлекчелек фермаларын биологик калдыкларны утильләштерү өчен Биогаз җайланмалары белән тәэмин итү;

- ферментациянең вермикомпостлаштыру, гөмбәче тизләткечләре кулланып терлекчелек калдыкларын утильләштерү чаралары һ. б.;

- каты коммуналь калдыкларны Апас штп., гамәлдәге каты коммуналь калдыклар полигонына чыгаруны оештыру, алга таба Югары Ослан муниципаль районында муниципальара тармак комплексына транспортировка белән (калдыклар белән эш итү өлкәсендә территориаль схема нигезендә, шул исәптән каты коммуналь калдыклар белән эш итү өлкәсендә Татарстан Республикасы);

– торак пунктлар территориясендә тавыш саклау чаралары үткәрү (акустик экраннар урнаштыру, автомобиль юллары буенда тавыш саклау полосалары булдыру, беренче эшелонда торак булмаган биналардан файдалану, тәрәзәләрне тавыш изоляцияләү);

- автомобиль юллары буенда саклагыч яшелләндерүне оештыру;

- торак пунктлар территорияләрендә гомуми файдаланудагы яшелләндерүне оештыру;

- күчемсез милек объектларын проектлаганда, төзегәндә һәм эксплуатацияләгәндә, авыл җирлеге территориясен төзекләндерүне оештырганда яшел стандартлар кертү һәм куллану;

- планлаштырыла торган «Апас – Тәтеш» -« Карабай –Татар Пүчинкәсе» автомобиль юлын урнаштырганда агач-куак үсемлекләрен юк итүгә дучар ителә торган агач-куак утыртмаларына компенсация утыртмаларын гамәлгә ашыру;

– аеруча саклаулы табигать территорияләрен саклау режимын үтәү (шул исәптән аеруча саклаулы табигать территорияләре булган су объектларына юынты су агызуны булдырмау);

- радиоешлык диапазонының электромагнит нурланышы чыганакларының санитар-сак зоналары проектларын эшләү;

- инженерлык коммуникацияләренең саклау зоналары режимын үтәү;

– үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын саклау чараларын үткәрү (шул исәптән хайваннарның яшәү тирәлеген, аларның миграция юлларын, Балыкларның уылдык чәчү урыннарына керү юлларын саклау чаралары; хайваннарның транспорт чаралары өчен эләгүен, балыкларның һәм башка су биологик ресурсларының су алу корылмаларына эләгүен булдырмау өчен конструктив карарлар куллану һ. б.).

8. ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР БАРЛЫККА КИЛҮ КУРКЫНЫЧЫ ТӨП ФАКТОРЛАРНЫҢ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

8.1. Җирлек территориясенә йогынты ясарга мөмкин булган табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр исемлеге

Куркыныч геологик процесслар

1. Убылма

Шаккаттыргыч факторлар-тау токымнарының күчеше (хәрәкәте), авышлыкны юдырту, артык дымлану, сейсмик этәргечләр, катнаш массаларның механик басымы, бәрү.

Моның нәтиҗәсе-корылмалар аз гына зарарлану, инженерлык коммуникацияләренең сирәк җимерелүе.

Куркынычны киметү чаралары-күмелү зонасында һәм аның янәшәсендәге территорияләрдә өслек сулары агуны оештыру, җир асты суларын дреннирлау, тышкы йөкләнешләрне киметү, сөзәклекләрне киметү һәм аларны юдыртудан һәм юдырудан саклау, терәк диварлар төзү, сөзәклек өслеге буенча яшел үсентеләр оештыру.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә калкулыклар барлыкка килү мөмкинлеге Уләмә елгасы үзәненә туры килә.

СНиП буенча 22-01-95 «куркыныч табигый йогынты геофизикасы» дигән СНиП нигезендә җирлек территориясендә убылмалар барлыкка килү куркынычы категориясе «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

2. Җир тетрәүләр

Шаккаттыргыч факторлар-кинәттән җир алышулар һәм җир кырындагы өзекләр, җир асты карсталары бушлыклары җимерелү.

Моның нәтиҗәсе – биналар һәм корылмалар җимерелү, грунт утырту, ишелү, плотиналар җимерелү һәм цуналар барлыкка килү.

Куркынычны киметү буенча чаралар-җир тетрәүләрендә төзелешне чикләү, корылмаларны ныгыту, сейсмик мониторинг үткәрү.

Россия Федерациясе территориясен сейсмик районлаштыру һәм кагыйдәләр җыентыгы карталары нигезендә 14.13330.2014 Иске Йомралы авыл җирлеге территориясе 6 баллы зонага керә (В картасы).

СНиП 22-01-95 «куркыныч табигый йогынты геофизикасы» нигезендә җирлек территориясендә җир тетрәүләренең килеп чыгу куркынычы категориясе «куркыныч» дип бәяләнә.

3. Абразия, сусаклагыч ярларын эшкәртү

Шаккаттыргыч факторлар-дулкыннарның һәм прибой су объектларының ярларына бәрелүе, җилләтү, грунтларны юдыру.

Нәтиҗәләре – ярларның юылуы, авыл хуҗалыгы җирләреннән яр буе территорияләрен тартып алу, биналар һәм корылмалар җимерелү.

Куркынычны киметү чаралары - саклагыч корылмалар (дулкынлы дивар, буналар, дулкын кайтаргычлар) төзү, ярлар участокларын тимер-бетон плитәләр һәм түшәкләр белән беркетү, су асты сөзәклекләрен юдыру, яр буе зонасында дым яратучы яшел үсентеләр утырту.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясе өчен су саклагычларның абразиясе барлыкка килү һәм эшкәртү куркынычы хас түгел.

4. Карст

Шаккаттыргыч факторлар-тау токымнарын эретү, токым структурасын җимерү, токымның бер өлешен күчерү (юу), җир өслеген деформацияләү.

Нәтиҗәләре-сәнәгать һәм гражданлык корылмаларының деформациясе, сәнәгать объектлары эшендәге тәнәфесләр, территорияне эксплуатацияләүдән вакытлыча чыгу.

Куркынычны киметү буенча чаралар – өслек сулары агып төшүне оештыру, җир асты суларын дренажлау, тышкы йөкләнешләрне киметү, биналарның һәм корылмаларның нигезләрен саклау.

Апас муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы материаллары буенча Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә карст күренешләре үзәк өлеш өчен хас.

СНиП буенча 22-01-95 «куркыныч табигый йогынты геофизикасы» дигән СНиП нигезендә җирлек территориясендә карст барлыкка килү куркынычы категориясе «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

5. Суффозия

Шаккаттыргыч факторлар-арыган грунтлар утыру, Тау токымнарын алыштыру, җир өслеген деформацияләү.

Моның нәтиҗәсе-корылмаларның нигезләренең начарлануы һәм аларны деформацияләнүе һәм җимерелү, сәнәгать объектлары эшендәге өзеклекләр, территорияне эксплуатацияләүдән вакытлыча чыгу.

Рискны киметү чаралары – өслек сулары агымын оештыру, җир асты суларын дренажлау, фильтрациягә каршы саклану завеслары кору, силикатизация, цементация куышларын юк итү һ. б.

Апас муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы материаллары буенча Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә суффзия барлыкка килү үзәк өлеш өчен хас.

СНиП нигезендә 22-01-95 «куркыныч табигый йогынты геофизикасы» җирлек территориясендә суффозия барлыкка килү куркынычы категориясе "уртача куркыныч" дип бәяләнә.

6. Урман токымнарының утырылышы

Җир өслегенең деформациясе, грунт деформациясе шаккатыргыч факторлар.

Моның нәтиҗәсе-корылмаларның нигезләренең начарлануы һәм аларны деформацияләнүе һәм җимерелү, сәнәгать объектлары эшендәге өзеклекләр, территорияне эксплуатацияләүдән вакытлыча чыгу.

Куркынычны киметү чаралары-өслек суларын агызуны оештыру; җир асты суларын дренажлау; трамблау, вибрация, йомышлау юлы белән грунт утыру үзенчәлекләрен бетерү; силикатлаштыру, цемент измәсе белән туендыру; биналарны конструктив көчәйтү.

22-01-95 «куркыныч табигать йогынтылары геофизикасы» СНиП нигезендә җирлек территориясендә урман токымнарының утыруы куркынычы барлыкка килү категориясе «уртача куркыныч »дип бәяләнә.

7. Яссылык һәм чокырлар эрозиясы

Шаккаттыргыч факторлар-грунт юу, ерганаклар һәм чокырлар барлыкка килү.

Моның нәтиҗәләре – туфракның уңдырышлы катламын юк итү; елгаларга һәм сулыкларга коелу; сугару һәм дренаж системаларына су басу; биналар һәм корылмалар җимерелү; юлларны юдырту.

Куркынычны киметү буенча чаралар – өслек суларының агынуын оештыру, саклагыч урман полосалары булдыру, үсемлеклекләрнең текә ярларын ныгыту, чокырларны юдыру һәм күмү.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә эрозия процесслары авыл хуҗалыгы җирләре территорияләренә туры килә.

СНИП нигезендә 22-01-95 «куркыныч табигый йогынты геофизикасы» җирлек территориясендә яссылык һәм чокырлар эрозиясе барлыкка килү куркынычы категориясе «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

8. Туң

Шаккаттыргыч факторлар-боз барлыкка килү, грунт күләменең механик үзгәрешләре.

Моның нәтиҗәсе-биналарның һәм корылмаларның нигезләренә зыян китерү, инженерлык коммуникацияләрен бозу.

Куркынычны киметү буенча чаралар-биналарның һәм корылмаларның нигезләрен грунтка туң үтү тирәнлегеннән тирәнрәк итү, өслек суларының агынтысын оештыру, юллар төзегәндә саклагыч җайланмалар (подложкалар, рәшәткәләр) куллану.

СНиП нигезендә 22-01-95 «куркыныч табигый йогынты геофизикасы»җирлек территориясендә туң барлыкка килү куркынычы категориясе "уртача куркыныч" дип бәяләнә.

Куркыныч гидрологик күренешләр һәм процесслар

1. Су төшү

Зарарлаучы факторлар-грунт суларының дәрәҗәсен артуы, грунт сулары агымының гидродинамик басымын артуы, туфрак һәм грунт пычрану (тозлану), җир асты металл конструкцияләренең коррозиясе артуы.

Моның нәтиҗәләре – биналарның һәм җир асты коммуникацияләренең подвалларын су басу, инженерлык коммуникацияләрендәге аварияләр, биналарның һәм корылмаларның бер өлешләрен утыруы һәм күперүе, ишелү.

Куркынычны киметү буенча чаралар – өслек сулары агып төшүне оештыру, җир асты суларын дренажлау.

СНиП 22-01-95 нигезендә «Табигать йогынтыларының куркыныч геофизикасы» җирлек территориясендә су басу куркынычы категориясе «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 27 апрелендәге 1001-р номерлы боерыгы белән расланган язгы ташу чорында су басу (су басу) зонасына керә торган торак пунктлары исемлеге нигезендә, Иске Йомралы авыл җирлегендә мондый торак пунктлар юк.

2. Су басу

Зарарлаучы факторлар-су агымы (агымы), гидросфера, туфрак, грунт пычрану.

Моның нәтиҗәсе – су басу, су төшү, туфрак юдырту, туфракның агымдагы торышы, корылмаларны җимерү, транспорт эшендә һәм тышкы эшләрне башкаруда кыенлыклар, инженерлык коммуникацияләрендәге аварияләр, юл-транспорт һәлакәтләре.

Хәвеф-хәтәрне киметү чаралары - территорияләрне, биналарны һәм корылмаларны инженерлык саклауны оештыру; гидродинамик факторларның йогынтысына дучар булган территорияләрдән тыш объектларны урнаштыру; су басуга һәм су басуга китерелә торган территорияләрдә пычрануның потенциаль чыганакларын урнаштыруга юл куймау; су агымнары һәм сулыклар ярлары буйлап саклагыч гидротехник корылмалар урнаштыру.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 27 апрелендәге 1001-р номерлы боерыгы белән расланган язгы ташу чорында су басу (су басу) зонасына керә торган торак пунктлары исемлеге нигезендә, Иске Йомралы авыл җирлегендә мондый торак пунктлар юк.

3. Елга эрозиясы

Шаккаттыргыч факторлар-су агымының гидродинамик басымы, елга үзәненең деформациясе.

Нәтиҗәләре-юлларны, коммуналь системаларны, биналарны һәм корылмаларны җимерү; авыл хуҗалыгы җирләреннән яр буе территорияләрен тартып алу; урманны югалту.

Куркынычны киметү буенча чаралар – ярларны ныгыту корылмалары төзү, елгаларда даими чаралар оештыру (елга үзәнен оештыру), барражлар системасы

ярдәмендә елга төбенең озын буйларын киметү, яр буе зонасында дым тартучы яшел үсентеләр оештыру.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә елга эрозиясе барлыкка килү су агымнарына һәм аларның узәненә туры китерелә.

СНиП 22-01-95 нигезендә «Куркыныч табигать йогынтысы геофизикасы» елга эрозиясе барлыкка килү куркынычы категориясе җирлек территориясендә «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

Куркыныч метеорологик күренешләр һәм процесслар

1. Көчле җил, давыл, смерчлар

Зарарлаучы факторлар-җил агымы, җил йөкләнеше, аэродинамик басым, көчле һава киеренкелеге.

Моның нәтиҗәсе-бина һәм корылмаларга зыян китерү яки җимерү, транспорт эшендәге һәм тышкы эшләр башкарудагы кыенлыклар, инженерлык коммуникацияләрендәге аварияләр, юл-транспорт һәлакәтләре, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау.

Куркынычны киметү чаралары - куркыныч производстволарны урнаштыруны чикләү, искергән яисә үтеп булмаслык биналарны һәм корылмаларны демонтажлау, зарарланган һәм иске агачларны кисү, халыкны кисәтү һәм коткару хезмәтләре персоналын гадәттән тыш хәл шартларында эшләргә әзерләү буенча чаралар күрү.

«Куркыныч табигый йогынты геофизикасы» СНиП 22-01-95 нигезендә, җирлек территориясендә ураганнар һәм смерчлар барлыкка килү куркынычы категориясе «уртача куркыныч» дип бәяләнә.

2. Көчле явым-төшем

Зарарлаучы факторлар-су агымы (агымы), территорияне су басу, кар йөкләнеше, җил көче, кар көртләре, бозлавык, бәрелү.

Моның нәтиҗәләре-биналар һәм корылмаларның су басу, җимерелү яки җимерелү, транспорт эшендәге һәм тышкы эшләрне башкарудагы кыенлыклар, инженерлык коммуникацияләрендәге аварияләр, юл-транспорт һәлакәтләре, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау.

Куркынычны киметү чаралары-территорияләрне, биналарны һәм корылмаларны инженер яклавын оештыру, халыкны кисәтү һәм коткару хезмәтләре персоналын гадәттән тыш хәл шартларында гамәлләргә әзерләү буенча чараларны үз вакытында фаразлау һәм кабул итү.

Табигать янгыннары

Зарарлаучы факторлар-ут, җылылык агымы белән кызу, җылылык бәрү, һаваны бутау, атмосфераны пычрату, туфрак, грунт, гидросфералар пычрану.

Нәтиҗәдә-төтенләү, урман яну, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау, корылмаларга зыян китерү, транспорт эшендә һәм тышкы эшләр башкаруда кыенлыклар, юл-транспорт һәлакәтләре.

Куркынычны киметү буенча чаралар-янгынга каршы өзеклекләр урнаштыру, янгын саклау бүлекчәләренең урнашуын оптимальләштерү, корткычлардан һәм янгыннан зыян күргән агачларны кисү.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә табигый (урман) янгыннарның килеп чыгу ихтималы көньяк-көнбатыш һәм төньяк-көнчыгыш өлешләрендәге эре урман массивларына туры килә. Дала һәм ландшафт табигый янгыннарының барлыкка килүе хас түгел.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 24 мартындагы 163 номерлы «Татарстан Республикасында янгын куркынычсызлыгын тәэмин итүгә

юнәлдерелгән чаралар турында» 2014 елның 12 апрелендәге 236 номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 24 мартындагы 163 номерлы карары нигезендә Иске Йомралы авыл җирлегенең торак пунктлары һәм башка территорияләре һәм объектлары (торак пунктлар; гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек һәм дача коммерциягә карамаган берләшмәләре; балаларның ялын оештыручы оешмалар һәм аларны сәламәтләндерү; Татарстан Республикасы икътисад объектлары, сәламәтләндерү оешмалары) һәм урман янгыннарына янаган объектлар исемлегенә керми.

Табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы янаган территорияләр чикләре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнмәгән.

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы биргән мәгълүматларда (Хат № 3428/Т-3-1-7, 2018 елның 18 апрелендәге 18.04.7), табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына дучар булган территорияләр чикләре турында мәгълүмат юк.

Моннан тыш, «Су басу, су төшү зоналарының чикләрен билгеләү турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 18 апрелендәге 360 номерлы карары нигезендә су басу зоналарын су басу, су басу зоналарын билгеләү турында аларның чикләре хакындагы мәгълүматларның күчемсез милек бердәм дәүләт реестрына кертелгән датадан билгеле бер мәгълүматлар булып санала. Иске Йомралы авыл җирлеге территориясенә карата су басу, су төшү зоналары чикләре турында мәгълүматлар күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында юк.

8.2. Авыл җирлеге территориясендә, шулай ук җирлек территориясендә техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге

Химик куркыныч объектлар

Территориядә химик куркыныч объектлар булу нәтиҗәсендә, авария-химик куркыныч матдәләр чыгару куркынычы янап, аварияләр булырга мөмкин.

Зыян китерүче факторлар - куркыныч химик матдәләрнең ташуы яки ыргытылуы.

Моның нәтиҗәләре-кешеләрнең, авыл хуҗалыгы хайваннарының һәм үсемлекләрнең үлеме яки химик зарарлануы; азык-төлек, азык чималы һәм азыкның химик зарарлануы; әйләнә-тирә табигать мохитенең химик зарарлануы.

Куркынычны киметү чаралары-химия сәнәгате предприятиеләренең торышын мониторинглау, җитештерү процессларының технологик куркынычсызлыгын һәм мондый предприятиеләрнең җиһазларының эксплуатацион ышанычлылыгын арттыру; химик аварияләр килеп чыгу мөмкинлеген фаразлау; химик куркыныч матдәләр булган сак астында авария резервуарларын, ау мылтыкларын урнаштыру.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә химик яктан куркыныч объектлар тәкъдим ителмәгән.

Янгын куркынычы булган объектлар

Территориядә янгын куркынычы булган объектлар булу нәтиҗәсендә янгыннар һәм шартлаулар булырга мөмкин.

Шаккаттыргыч факторлар-ялкын, очкын, шартлау, шартлау дулкыны бәрүе, җылытылган һава, токсин продуктлары, төтен.

Нәтиҗәләре-кеше сәламәтлегенә зыян килү яки һәлак булу; биналар һәм корылмалар җимерелү яки зыян килү; халык хуҗалыгына, әйләнә-тирә мохиткә зыян килү.

Куркынычны киметү чаралары-электр приборларын һәм электр челтәрләрен эксплуатацияләү тәртибен саклау; янгын куркынычы булган объектларга караган предприятиеләр хезмәткәрләренең янгынга каршы инструктаж үткәрү; ирекле янгын сагы оештыру; янгынга каршы матдәләр һәм материаллар куллану; янгынга каршы кагыйдәләрне һәм нормаларны үтәү.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә янгын куркынычы булган объектларга түбәндәгеләр керә::

- Иске Юмралы авылында ягулык-майлау материаллары складлары (потенциаль куркыныч матдә: нефть эшкәртү продуктлары; зарарлаучы йогынты чикләре билгеләнмәгән).

Радиацион-куркыныч объектлар

Радиация-куркыныч объектлар территориядә радиоактив матдәләр чыгару куркынычы янаган аварияләр булу нәтиҗәсе булып тора.

Зарарлаучы факторлар- радиоактив матдәләрнең һәм (яисә) ионлаштыручы нурланышларның ыргытылуы яки чыгарылуы.

Моның нәтиҗәләре – кешеләрне, авыл хуҗалыгы хайваннарын һәм үсемлекләрен, халык хуҗалыгы объектларын, шулай ук әйләнә-тирә табигый мохитне ионнар белән нурланышы яки радиоактив пычрату.

Хәвефне киметү чаралары – дозиметрик һәм радиометрик контроль үткәрү, халык арасында йод профилактикасы үткәрү, пычранган җирлекне дезактивацияләү.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә радиацион-куркыныч объектлар тәкъдим ителмәгән.

Гидродинамик куркыныч объектлар

Гидродинамик куркыныч объектлар территориясендә гидротехник корылмаларның терәк фронты корылмаларын җимерүгә, катастрофик су басу зонасына, шламсаклагычларның ишелү вакытында токсик матдәләр белән зарарлануга бәйле аварияләр булу нәтиҗәсе булып тора.

Шаккаттыргыч факторлар- дулкын, су агымы.

Нәтиҗәләре-катастрофик су басу; кешеләрнең, авыл хуҗалыгы хайваннарының һәм үсемлекләренең һәлак булуы; биналар һәм корылмаларның җимерелүе яки зыян килүе; җитештерү яки транспорт процессын бозлуы; әйләнә-тирә мохиткә зыян килү.

Хәвеф-хәтәрне киметү чаралары- территориядә торак биналар һәм икътисад объектлары төзүне чикләү, дулкын бәрүнең мөмкин булган йогынтысына дучар булу; җимерелү; җир асты суларын дренажлау; яр буе эшләрен үткәрү; алга китешнең тизлеген киметергә сәләтле түбән сулы урманнарны утырту.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә гидродинамик яктан куркыныч объектлар куелмаган.

Куркыныч йөк ташыганда транспортта куркыныч хәлләр

Куркыныч йөкләр ташыганда транспорттагы куркыныч хәлләргә керә:

<u>1. Куркыныч йөкләр ташыганда автомобиль транспортында мөмкин булган аварияләр</u>

Зыян китерүче факторлар-транспорт чарасына зыян салу, яну, ташыла торган янгын куркынычы яну, ташыла торган шартлаткыч йөкне шартлау һәм яну, ташыла торган куркыныч химик йөкне төзү (таралу, парга әйләнү).

Моның нәтиҗәсе-кешеләрнең травма алу һәм үлүе, янгыннар, әйләнә-тирә мохит пычрану, транспорт чараларына зыян китерү, ташыган йөкләрне юк итү.

Хәвеф-хәтәрне киметү чаралары-куркыныч йөкләр ташу өлкәсендә норматив документлар таләпләрен үтәү, куркыныч йөк турында мәгълүмат системаларын (мәгълүмат таблицаларын, авария һәм мәгълүмати карточкаларны) куллану, юл шартларын исәпкә алып, автотранспорт чараларының хәрәкәт тизлеген чикләү, махсус җиһазландырылган транспорт чараларын куллану, йөк ташу өчен махсус җиһазландырылган тара куллану.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясенә «Апас – Тәтеш» транзит автомобиль юлы үтүгә бәйле рәвештә, куркыныч йөкләр ташыганда, шулай ук җирлек территориясендә ягулык-майлау материаллары складлары (потенциаль куркыныч матдәләр: нефть эшкәртү продуктлары, аммиак, сыекландырылган газ, кислоталар һ.б.; зарарлаучы йогынты чикләре билгеләнмәгән).

2. Куркыныч йөкләр ташыганда тимер юл транспортында мөмкин булган аварияләр

Зыян китерүче факторлар-транспорт чарасына зыян салу, яну, ташыла торган янгын куркынычы яну, ташыла торган шартлаткыч йөкне шартлау һәм яну, ташыла торган куркыныч химик йөкне түзү (таралу, парга әйләнү).

Нәтиҗәдә – кешеләрнең травма алу һәм үлүе, янгыннар, әйләнә-тирә мохит пычрану, транспорт чараларына зыян китерү, тимер юлны җимерү, йөк ташыган йөкләрне юк итү.

Хәвефне киметү буенча чаралар-куркыныч йөкләр ташу өлкәсендә норматив документлар таләпләрен үтәү, куркыныч йөк турында мәгълүмат бирү системаларын куллану, махсус вагоннар һәм контейнерлар куллану, йөкләрне махсус әзерләү һәм төргәкләү, тиешле белгечләр тарафыннан йөкләрне озата бару һәм саклау.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясенә тимер юл транспортында куркыныч йөкләр ташыганда һәлакәтләр килеп чыгу мөмкин түгел.

3. Куркыныч йөкләр ташыганда су транспортында мөмкин булган аварияләр

Зыян китерүче факторлар-транспорт чарасына зыян салу, яну, ташыла торган янгын куркынычы яну, ташыла торган шартлаткыч йөкне шартлау һәм яну, ташыла торган куркыныч химик йөкне түзү (таралу, парга әйләнү).

Нәтиҗәдә – кешеләр һәм хайваннарның травма алу һәм үлүе, янгыннар, әйләнә-тирә мохит пычрану, транспорт чараларына һәм гидротехник объектларга зыян китерү, ташыла торган йөкләрне юк итү.

Хәвефне киметү чаралары-куркыныч йөкләр ташу өлкәсендә норматив документлар таләпләрен үтәү, куркыныч йөк турында мәгълүмат бирү системаларын куллану, йөк ташу өчен махсус җиһазландырылган тара куллану.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясенә куркыныч йөк ташыганда су транспортында һәлакәтләр килеп чыгу мөмкин түгел.

4. Куркыныч матдәләрне транспортлаштырганда торбаүткәргеч транспортта ихтимал аварияләр

Зарарлаучы факторлар-куркыныч химик яки шартлаткыч матдәләр басымы астында ташлану яки җимерү, шартлау.

Моның нәтиҗәләре-кешеләрнең һәм хайваннарның травма алуы һәм үлүе, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы, икътисадка зыян китерү.

Куркынычны киметү буенча чаралар-физик яктан тузган яки мораль яктан искергән труба үткәргечләрнең участокларын үз вакытында ремонтлау, реконструкцияләү һәм техник хезмәт күрсәтү, торбаүткәргечләрнең торышын мониторинглау системасын оештыру, торба үткәргечләрне эксплуатацияләүнең технологик алымнарын куллану, торбаүткәргечләрне коррозиядән саклауның нәтиҗәле алымнарын куллану.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясенә торбаүткәргеч транспортта куркыныч матдәләрне йөрткәндә һәлакәтләр килеп чыгу мөмкин түгел.

Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы янаган территорияләр чикләре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнмәгән.

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы биргән мәгълүматларда (Хат № 3428/Т-3-1-7, 2018 елның 18 апрелендәге), техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына дучар булган территорияләр чикләре турында мәгълүмат юк.

8.3. Җирлек территориясендә биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләрнең мөмкин булган чыганаклары исемлеге

Биологик-куркыныч объектлар

Зарарлаучы факторлар-куркыныч биологик матдәләр таралу.

Нәтиҗәләре-кешеләрнең, Авыл хуҗалыгы хайваннарының һәм үсемлекләренең биологик зарарлануы яки үлүе; әйләнә-тирә табигый тирәлекнең биологик зарарлануы.

Куркынычны киметү буенча чаралар-санитар-гигиена һәм санитар-эпидемиология кагыйдәләрен, технологик һәм оештыру-техник таләпләрне үтәү; фармацевтика һәм микробиология сәнәгате предприятиеләренең торышын мониторинглау, җитештерү процессларының технологик куркынычсызлыгын һәм мондый предприятиеләр җиһазларының эксплуатацион ышанычлылыгын арттыру.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясендә биологик куркыныч объектларга түбәндәгеләр керә::

- Иске Йомралы авылыннан төньякка таба биотермик чокыр;

-Татар Пүчинкәсе авылыннан көньяк-көнчыгышка таба Себер түләмәсе үләт базы.

Табигый йогышлы авырулар чыганаклары

Зарарлаучы факторлар-йогышлы авыру (патоген микроорганизмнар).

Моның нәтиҗәләре – эпидемия, эпизоотия, эпифитотия.

Куркынычны киметү чаралары-карантин, обсервация, йогышлы авыруларны изоляцияләү, санитар һәм эпидемиологик күзәтчелекне үткәрү, территорияне санитар саклауны оештыру, эпизоотиягә каршы чаралар үткәрү, ветеринария-санитария күзәтчелеген оештыру.

Җирлек территориясендә йогышлы авыруларның табигый чыганаклары юк.

Биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы янаган территорияләр чикләре, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнмәгән.

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы биргән мәгълүматларда (Хат № 3428/Т-3-1-7 от 18.04.2018), биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычына дучар булган территорияләр чикләре турында мәгълүмат юк.

8.4. Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча чаралар исемлеге

Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү системасының торышы турындагы белешмәләр, шул исәптән янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү объектларының урнашуы турындагы белешмәләр 2.9 «Янгын куркынычсызлыгы» бүлегенең 2.9.9 «Инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү» 2 бүлекчәсендә «Җирлек территориясенең хәзерге торышына һәм кулланылышына анализ. Әлеге томның генераль планы» чараларын нигезләү.

Иске Йомралы авыл җирлеге территориясе өчен актуаль булган янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү чараларына кертергә кирәк:

– янгын чыганагыннан читкә таралуны чикли торган күләм-планлаштыру ысулларын һәм чараларны куллану;

- Эвакуация юлларын, янгынны ачыклау системаларын (янгын сигнализациясе җайланмалары һәм системалары) урнаштыру;

– янгын куркынычлыгы класслары һәм бина һәм корылмаларның янгын куркынычсызлыгы классларына туры килә торган төп төзелеш конструкцияләрен куллану;

- янгын саклау составлары (шул исәптән антипиреннар һәм уттан саклаучы буяулар) һәм төзелеш конструкцияләренең ут ныклыгы чикләрен арттыру өчен төзелеш материаллары куллану;

- шартлатуга каршы саклау системаларын технологик җиһазлауда җайланма;

- янгын сүндерү автомат һәм (яки) автоном җайланмаларын куллану;

– янгын саклау бүлекчәләре эшчәнлеген оештыру;

– янгын сүндерү техникасының янгын урынына тоткарлыксыз баруын тәэмин итү;

- янгын турында халыкка хәбәр итү һәм элемтә белән тәэмин итү;

– халыкны янгын куркынычсызлыгы чараларына өйрәтүне оештыру һәм янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә пропаганда.

9. ТӨП ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘР

Таблица 16

№ п/п	Күрсәткеч атамасы	Үлчәү берәмлеге	Хәзерге хәле	Исәпләү вакыты
1	Җирлек мәйданы	га	5748,966	5748,966
2	Торак пункт территорияләре мәйданы	га	264,498	256,468
	шул исәптән:			
	Иске Йомралы авылы	га	161,365	157,122
	Карабай авылы	га	58,146	55,823
	Татар Пүчинкәсе авылы	га	44,988	43,522
3	Халык саны	кеше	599	714 *
4	Торак фонды күләме	мең кв. м.	15,06	18,34 *
5	Территорияләр балансы **			
	шәхси торак йортлар төзү территорияләре	га / %	159,891 / 2,78	166,718 / 2,9
	социаль, иҗтимагый һәм эшлекле билгеләнештәге объектлар территорияләре	га / %	5,957 / 0,1	5,957 / 0,1
	гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык һәм яшелчәчелек берләшмәләре территорияләре	га / %	16,244 / 0,28	16,244 / 0,28
	рекреацион билгеләнештәге территорияләр	га / %	2,358 / 0,04	2,358 / 0,04
	авыл хуҗалыгы предприятиеләре һәм авыл хуҗалыгын тәэмин итү объектлары территорияләре	га / %	30,806 / 0,54	30,806 / 0,54
	инженерлык инфраструктурасы һәм коммуналь хезмәт күрсәтү объектлары территорияләре	га / %	0,488 / 0,01	0,488 / 0,01
	транспорт инфраструктурасы объектлары территорияләре	га / %	6,5 / 0,11	12,543 / 0,22
	махсус билгеләнештәге территорияләр	га / %	0,04 / 0,0	0,04 / 0,0
	зиратлар территориясе	га / %	8,167 / 0,14	8,167 / 0,14
	торак пунктларның территорияларын яшелләндерү	га / %	19,978 / 0,35	44,767 / 0,78
	авыл хуҗалыгы җирләре:			
	сөрүлек	га / %	4353,874 / 75,73	4348,268 / 75,64
	көтүлекләр, печәнлекләр, ятмалар	га / %	93,634 / 1,63	93,634 / 1,63
	урманнар, башка үсемлекләр:			
	басмалар	га / %	948,221 / 16,49	948,221 / 16,49
	куаклык	га / %	43,582 / 0,76	43,532 / 0,76
	акваториялары:			

	өске су объектлары	га / %	27,264 / 0,47	27,225 / 0,47
	торак пунктларның башка территорияләре	га / %	31,964 / 0,56	0,0 / 0,0

* торак төзелеше территорияләренең мәйданнарын арттыру мөмкинлеген исәпкә алып, якынча күрсәткечләр күрсәтелгән

** гамәлдәге нигезләмәдә территорияләр балансын исәпләгәндә фактагы функциональ файдалану территорияләре мәйданнары, исәп- хисап чорына территорияләр балансын-функциональ зоналар тәкъдим иткән функциональ файдалану территорияләре мәйданы исәпкә алынды.

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН СТАРОЮМРАЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ АПАСТОВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

КАРТА ГРАНИЦ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ М 1:10 000

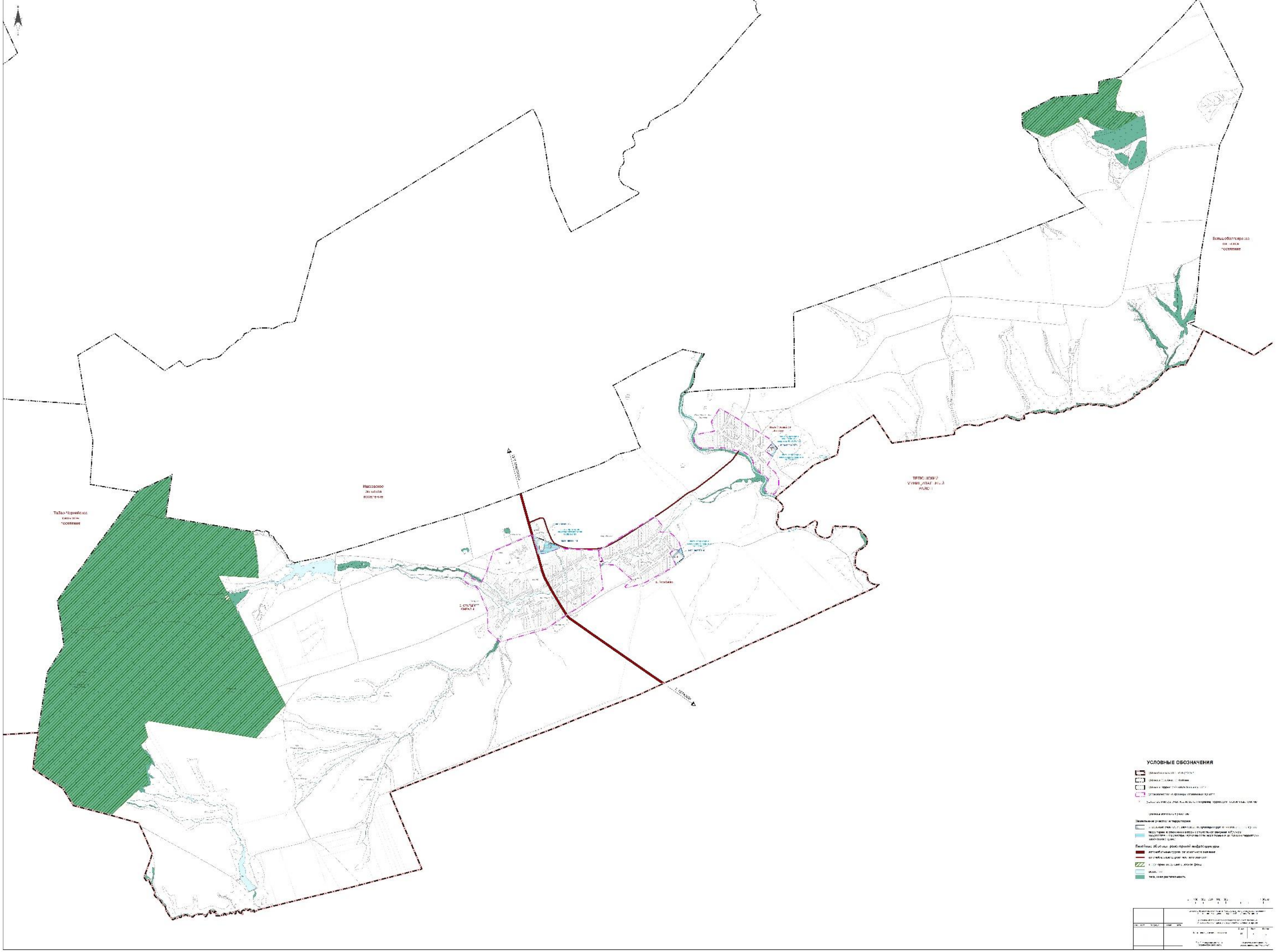

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН СТАРОЮМРАЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ АПАСТОВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

КАРТА СОВРЕМЕННОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ ПОСЕЛЕНИЯ М 1:10 000

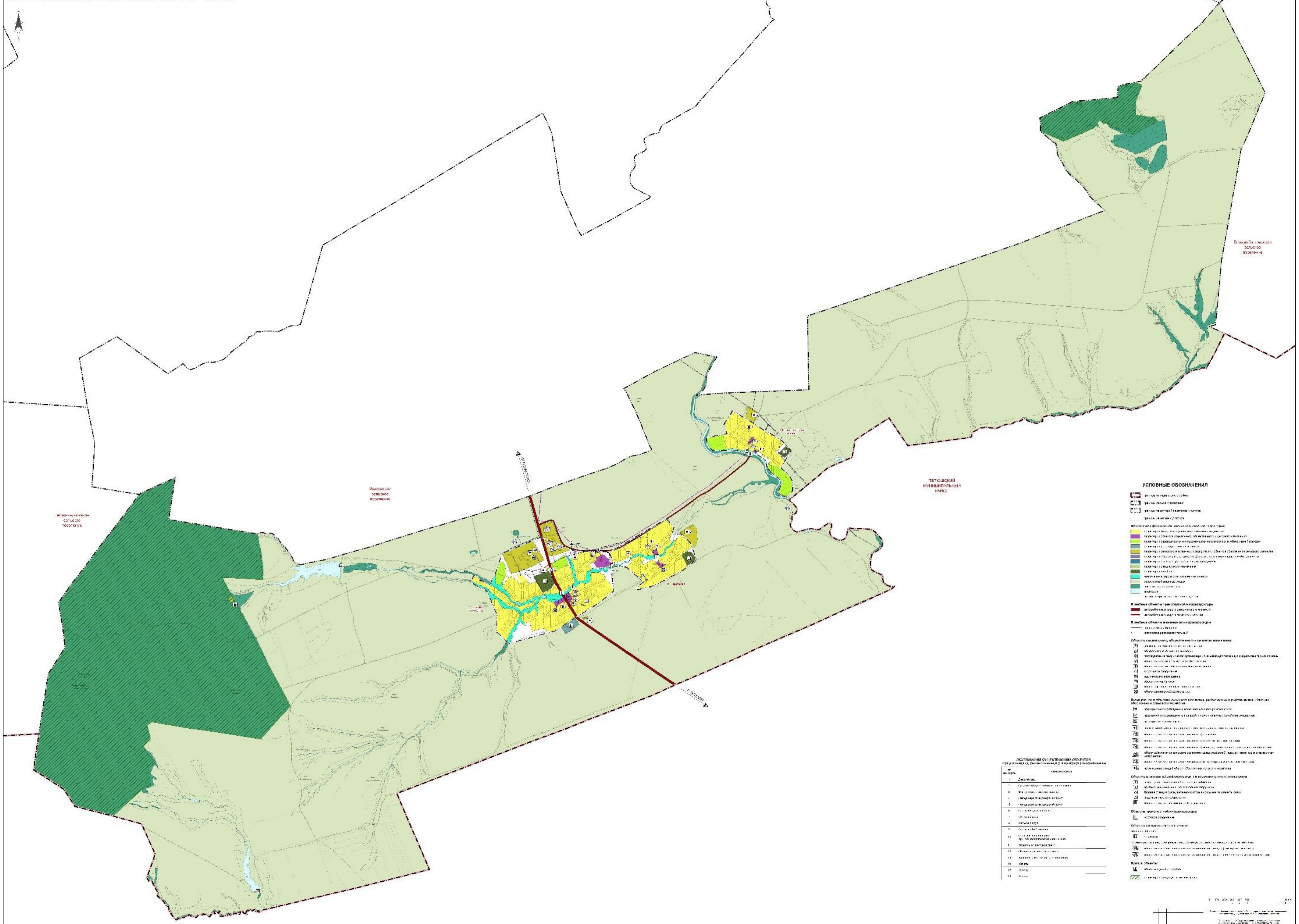

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН СТАРОЮМРАЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ АПАСТОВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

КАРТА ГРАНИЦ ЗОН С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ (СУЩЕСТВУЮЩЕЕ ПОЛОЖЕНИЕ) М 1:10 000

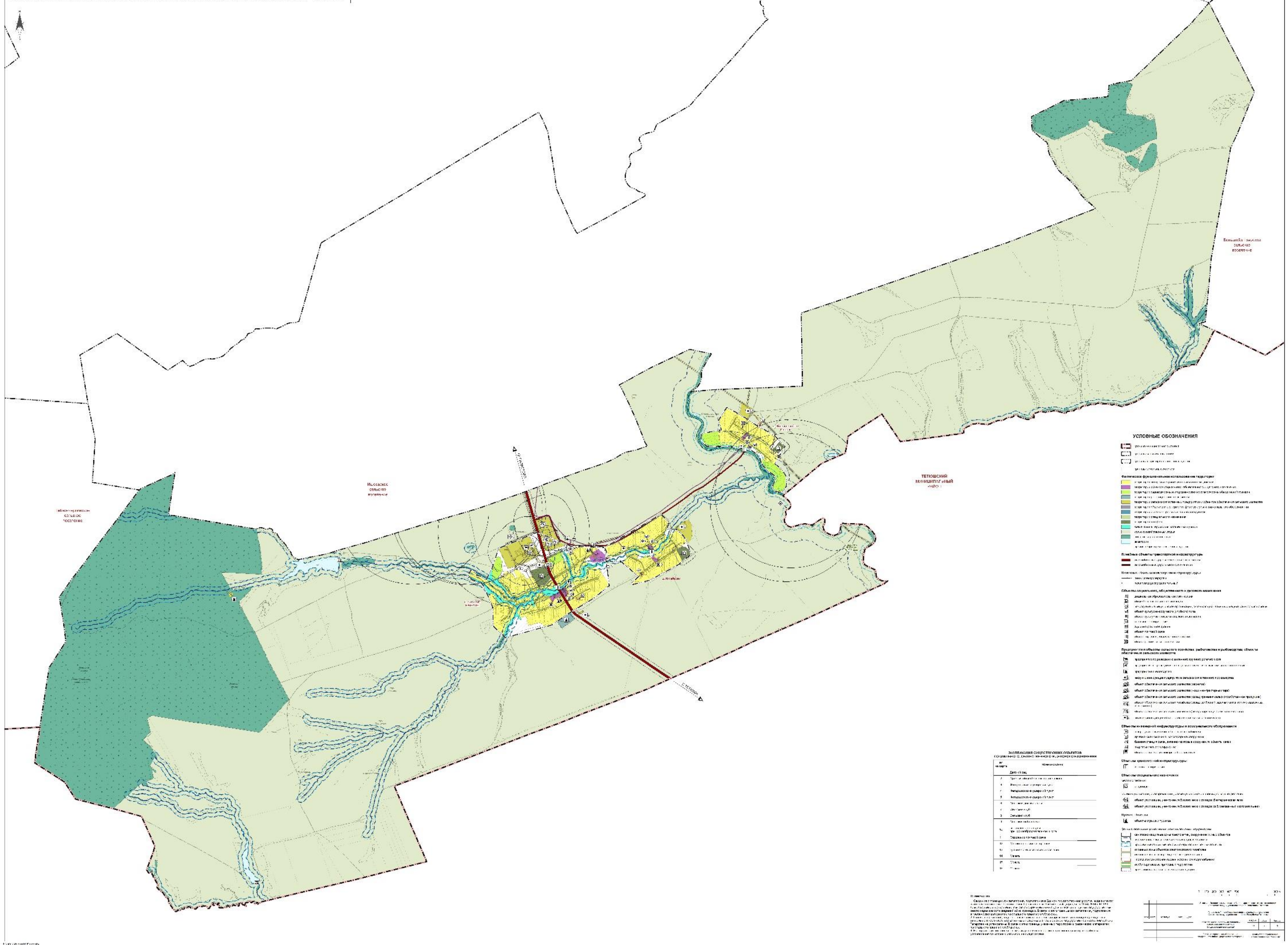

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН СТАРОЮМРАЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ АПАСТОВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

КАРТА ГРАНИЦ ЗОН С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ (ПРОЕКТНОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ) М 1:10 000

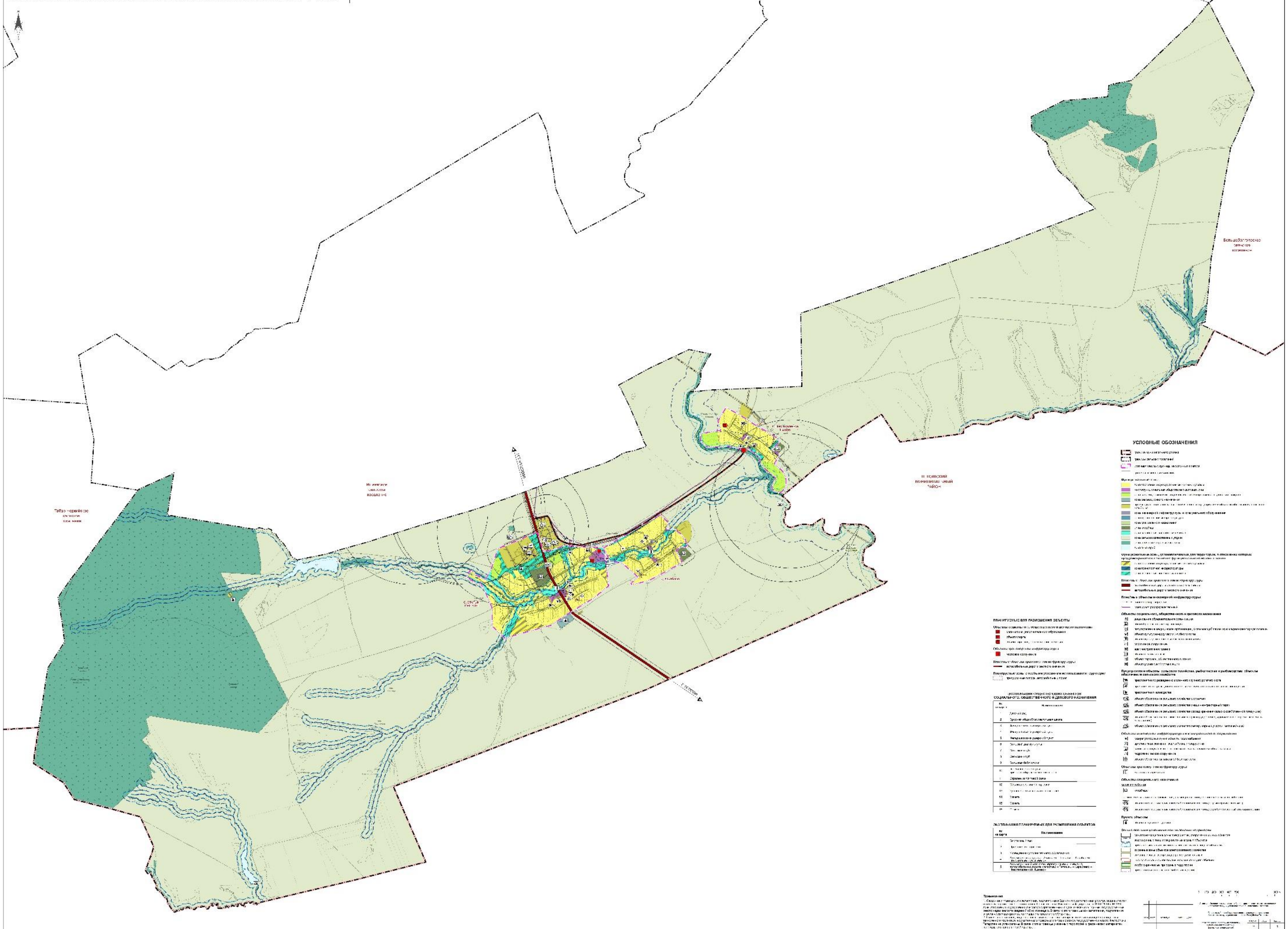

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН СТАРОЮМРАЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ АПАСТОВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

КАРТА ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ ЗОН ПОСЕЛЕНИЯ М 1:10 000

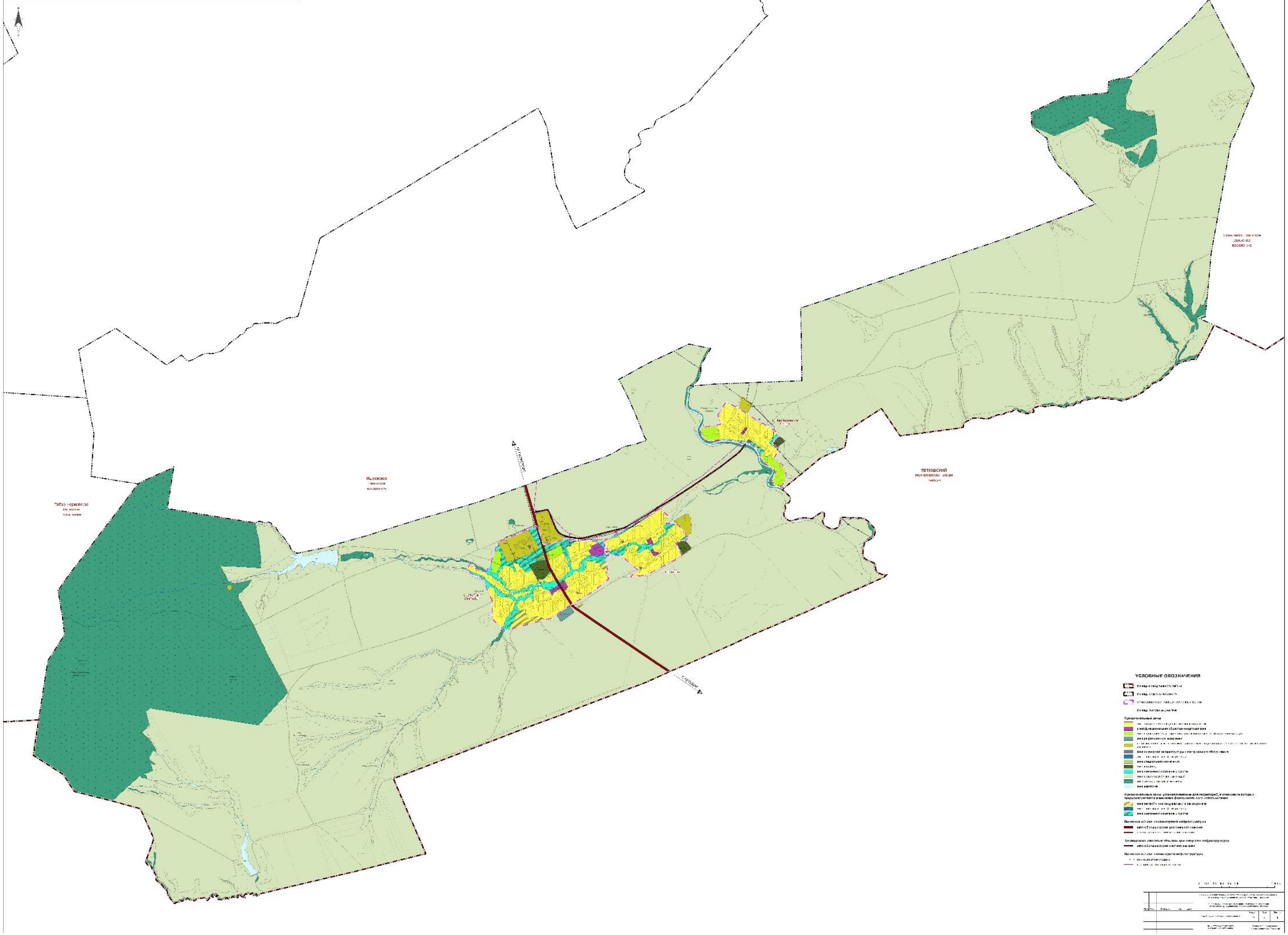

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН СТАРОЮМРАЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ АПАСТОВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
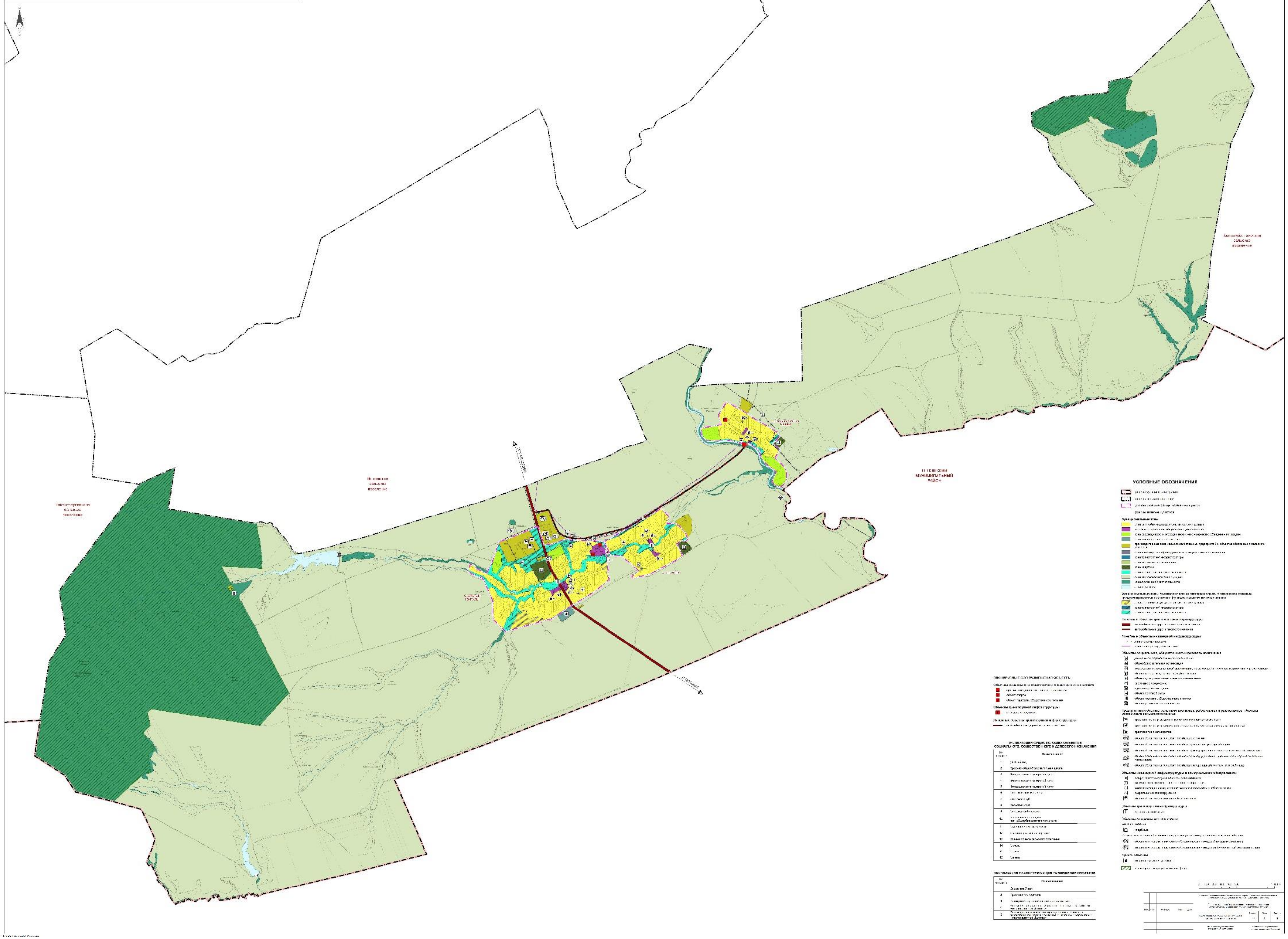
КАРТА ПЛАНИРУЕМОГО РАЗМЕЩЕНИЯ ОБЪЕКТОВ МЕСТНОГО ЗНАЧЕНИЯ ПОСЕЛЕНИЯ М 1:10 000